

**การสำรวจปัญหาการจำหน่าย
สลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา
และความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขในปัจจุบัน**

ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ

รายงาน

การสำรวจปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา และความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขในปัจจุบัน

เสนอ

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดทำโดย

ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ

SAB

Research Centre for Social and Business Development Co., Ltd.

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

พฤษภาคม 2560

คำนำ

“การสำรวจปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา และความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขในปัจจุบัน” เป็นโครงการวิจัยภายใต้ความร่วมมือระหว่างศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB) ดำเนินการขึ้นเพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา และความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไข

กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้ที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่) งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 (อายุ 18 – 69 ปี) โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 17 - 28 มีนาคม 2560 ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจการพบเห็น และการซื้อสลากฯ รวมชุด รวมถึงการซื้อสลากฯ เกินราคา ในที่นี้จะเป็ผลการศึกษาเฉพาะงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 เท่านั้น โดยถือว่าเป็นงวดสลากที่อยู่ในสภาวะปกติ คือไม่ใช่ช่วงเทศกาลหรือช่วงโอกาสพิเศษที่มีการออกสลากเพิ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสถานการณ์จริงอันเป็นปกติวิสัยมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ในส่วนแรกที่มีการศึกษาประสบการณ์การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จะพิจารณาย้อนหลังในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมพฤติกรรมกาซื้อสลากฯ ในประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความถี่และจำนวนที่ซื้อ สถานที่ที่ไปซื้อ การเคยถูกรางวัล เป็นต้น

รายงานฉบับนี้ เป็นการนำเสนอตารางแสดงผลการสำรวจ การพรรณนาผล พร้อมกับอภิปรายผล โดยจำแนกออกเป็นส่วนต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือของภาคีที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย รวมถึงกลุ่มตัวอย่างที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งคณะผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ สุดท้ายนี้คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาสลากเกินราคาต่อไป

ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB)

พฤษภาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาของโครงการ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	1
ขอบเขตด้านเนื้อหา	1
บทที่ 2 ระเบียบวิธีการวิจัย	3
ระเบียบวิธีการวิจัย	3
ประชากร และขนาดตัวอย่าง	3
การเก็บรวบรวมข้อมูล	4
การควบคุมคุณภาพ	4
ระยะเวลาดำเนินโครงการ	5
บทที่ 3 ผลการสำรวจ	6
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	6
ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่)	10
ตอนที่ 3 การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560	20
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ	27
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล เกินราคาหน้าสลากฯ	29
ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาขายสลากกินแบ่งรัฐบาล เกินราคาหน้าสลากฯ	33
ตอนที่ 7 ผลสำรวจผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลรายย่อย	34
บทที่ 4 บทสรุป และอภิปรายผล	40
บทสรุป	40
การอภิปรายผล	43
ภาคผนวก แบบสอบถาม	47

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ก แสดงจำนวนประชากร สัดส่วน และจำนวนตัวอย่าง ในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล	3
ข แสดงจำนวนประชากร สัดส่วน และจำนวนตัวอย่าง ในพื้นที่ต่างจังหวัด	4
1 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	7
2 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ	7
3 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส	7
4 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการมีบุตร	7
5 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จขั้นสูงสุด	8
6 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน	8
7 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	9
8 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความถี่ของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา	10
9 แสดงร้อยละถ่วงน้ำหนักของตัวอย่าง ที่ระบุเหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	10
10 แสดงร้อยละถ่วงน้ำหนักของตัวอย่าง ที่ระบุเหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำแนกตามอายุ	11
11 แสดงร้อยละถ่วงน้ำหนักของตัวอย่าง ที่ระบุเหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำแนกตามความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นประจำ	11
12 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่อ <u>งวด</u> เปรียบเทียบระหว่างปี 2559 กับปี 2560	12
13 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการเคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ในปี 2560	12
14 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ในปี 2560 จำแนกตามอาชีพ	13
15 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 และราคาเฉลี่ยแต่ละแห่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	14
16 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนกตามอายุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	15
17 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนกตามการซื้อประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	16
18 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนกตามการเคยซื้อแบบรวมชุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	17
19 แสดงร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนกตามอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	18

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการซื้อ “หอยไต้ดิน” เป็นประจำ (เฉพาะในปี 2560)	19
21 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการเปรียบเทียบการซื้อ “สลากกินแบ่งรัฐบาล” กับ “หอยไต้ดิน” (เฉพาะคนที่เคยซื้อ “หอยไต้ดิน” ในปี 2560)	19
22 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการเปรียบเทียบการได้เงินรางวัล จาก “สลากกินแบ่งรัฐบาล” กับ “หอยไต้ดิน” (เฉพาะคนที่เคยซื้อ “หอยไต้ดิน” ในปี 2560)	19
23 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ เกินกว่า ใบ/คู่ละ 80 บาท ในช่วงการจำหน่ายสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560	20
24 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ ลักษณะรวมชุด ในช่วงการจำหน่ายสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560	21
25 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุลักษณะการซื้อสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 (โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	22
26 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุจำนวนสลากฯ ที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	22
27 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ โดยเฉลี่ยที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	22
28 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ สูงสุดที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	23
29 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ต่ำสุดที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	23
30 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุลักษณะสลากฯ ที่รวมชุด และราคาเฉลี่ยต่อใบ/คู่ และจำนวนที่ซื้อ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	24
31 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด <u>2 ใบ/คู่</u> (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด <u>2 ใบ/คู่</u> ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	25
32 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด <u>3 ใบ/คู่</u> (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด <u>3 ใบ/คู่</u> ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	25
33 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด <u>4 ใบ/คู่</u> (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด <u>4 ใบ/คู่</u> ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	25
34 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด <u>5 ใบ/คู่</u> (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด <u>5 ใบ/คู่</u> ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	26
35 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 6 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด 6 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)	26

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 10 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด 10 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560	26
37 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นต่อสาเหตุที่สลากกินแบ่งรัฐบาล ขายแพงกว่าราคาหน้าสลากฯ (โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	27
38 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการมีส่วนในการตัดสินใจ ซื้อสลากฯ เกินราคา เมื่อคนขายสลากฯ เป็นเด็ก หรือผู้พิการ ได้ง่ายกว่าคนธรรมดา	28
39 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความรู้สึกเมื่อต้องซื้อสลากฯ ในราคาที่สูงกว่าราคาหน้าสลากฯ จำแนกตามประสบการณ์ซื้อแบบรวมชุด และการซื้อสลากเกินราคา	28
40 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อว่าการค้าสลากฯ ในปัจจุบันไม่มีกลุ่มอิทธิพล	28
41 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นว่ารัฐบาล/สำนักงานสลากฯ จะจัดการปัญหาผู้มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าสลากฯ ได้ (เฉพาะตัวอย่างที่เชื่อว่าการค้าสลากฯ ในปัจจุบันมีกลุ่มอิทธิพล)	29
42 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อว่า “หวยล็อค” มีจริง	29
43 แสดงร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการรับรู้ว่ามีมาตรการในการแก้ไขปัญหาจำหน่ายสลากฯ เกินราคา และระดับการมีผลต่อการแก้ไขปัญหา	31
44 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นว่าการเพิ่มจำนวนสลากฯ มีส่วนช่วยลดปัญหาการขายสลากฯ เกินราคา	32
45 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นว่าการมีสลากรูปแบบใหม่ๆ จะช่วยลดปัญหาสลากเกินราคา	32
46 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลปัจจุบันในความสามารถที่จะควบคุมราคาสลากฯ ให้ตรงตามราคาหน้าสลากฯ 80 บาท	32
47 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการรับรู้กฎหมายกำหนดให้ผู้ที่ซื้อ หรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์	32
48 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นต่อการแก้ไขปัญหาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ	33
<u>ผลสำรวจผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลรายย่อย</u>	
49 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	34
50 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ	34
51 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในที่เคยจำหน่ายสลากฯ ต่อปี	35
52 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุวิธีรับสลากกินแบ่งรัฐบาลในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ที่ผ่านมา (โดยตอบมากกว่า 1 ข้อ)	35
53 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุวิธีรับสลากกินแบ่งรัฐบาลในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 จำแนกตามระยะเวลาในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	36

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
54	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหมด <u>ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา</u>	37
55	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง <u>ผู้จำหน่ายสลากฯ แบบรวมชุด</u> ที่ระบุหากไม่ได้ขายแบบรวมชุด จะทำให้รายได้ลดลง (เฉพาะผู้ที่จำหน่ายสลากแบบชุด)	38
56	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นต่อสาเหตุที่เกิดปัญหาสลากกินแบ่งรัฐบาล ขายแพงกว่าราคาหน้าสลากฯ (โดยตอบมากกว่า 1 ข้อ)	38
57	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อว่า “หวยลือค” มีจริง	39
58	แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลปัจจุบันในความสามารถที่จะควบคุมราคาสลากฯ ให้ตรงตามราคาหน้าสลากฯ 80 บาท	39

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของโครงการ

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นองค์กรวิชาการที่มีบทบาทในการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ จัดการความรู้ พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ เพื่อให้เกิดการผลักดันมาตรการและกลไกในการควบคุมปัญหาการพนัน มีความตระหนักต่อปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการขับเคลื่อนร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง จนนำไปสู่ความสำเร็จในการผลักดันมาตรการควบคุมราคา 80 บาท ตามราคาด้านสลากฯ ตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2558 เป็นต้นมา โดยมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในระยะแรก แต่เมื่อเวลาผ่านไปจนถึงปัจจุบัน กลับพบว่าการซื้อขายสลากฯ เกินราคาด้านสลากฯ ยังมีปรากฏพบเห็นได้ง่ายโดยทั่วไป

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนันจึงประสงค์ให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาสลากฯ เกินราคา และความเห็นของผู้ซื้อต่อการแก้ไข จึงได้ร่วมกับศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB) ดำเนินโครงการ “การสำรวจปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา และความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขในปัจจุบัน” ครั้งนี้ขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนและเชื่อถือได้ สำหรับนำไปแก้ปัญหาย่างจริงจังต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสบการณ์การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
2. เพื่อสำรวจพฤติกรรมการซื้อ และราคาซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ปัญหาสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาและการบริหารจัดการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
4. เพื่อสำรวจประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

สาระสำคัญของการศึกษา ประกอบด้วย

1. ประสบการณ์การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้แก่ ความถี่บ่อยของการซื้อ (ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา) เหตุผลที่ซื้อสลากฯ จำนวนที่ซื้อเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา เปรียบเทียบกับปี 2559 การซื้อแบบรวมชุด สถานที่ซื้อและราคาเฉลี่ยต่อใบ/คู่
2. พฤติกรรมการซื้อ และราคาซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ได้แก่ การพบเห็นการจำหน่ายสลากรวมชุด และการจำหน่ายสลากฯ เกินกว่า ใบ/คู่ละ 80 บาท จำนวนและราคาเฉลี่ยที่ซื้อสลากฯ ทั้งแบบใบ/คู่ และแบบรวมชุด

3. ความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ปัญหาสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาและการบริหารจัดการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้แก่ การทราบถึงมาตรการในการแก้ไขปัญหาจำหน่ายสลากฯ เกินราคา และความคิดเห็นต่อผลของแต่ละมาตรการ ความเชื่อมั่นต่อแนวทางที่นำมาใช้เพื่อลดปัญหาสลากเกินราคา ในปัจจุบัน เช่น การเพิ่มจำนวนสลากฯ การมีสลากรูปแบบใหม่ๆ การควบคุมราคาสลากฯ โดยรัฐบาล

4. ประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ความเชื่อมั่นต่อการจัดการปัญหาผู้มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าสลากฯ เหตุผลที่สลากฯ แพง ความเชื่อในเรื่อง “หวยลือค” การเล่นหวยใต้ดิน

บทที่ 2

ระเบียบวิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ประชากร และขนาดตัวอย่าง

ประชากรในการสำรวจครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 - 69 ปี ที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลงวดประจำวันที่ 16 มีนาคม 2560 แบ่งพื้นที่โดยประยุกต์ใช้โครงสร้างการแบ่งอนุภาค (ภาคย่อย) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (9 อนุภาค) ครอบคลุมพื้นที่ 11 จังหวัด ประกอบด้วย กรุงเทพฯ นนทบุรี สมุทรปราการ และพื้นที่อำเภอเมืองของ 7 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา ราชบุรี ชลบุรี และตรัง และพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (โดยเน้นเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่มีความเป็นเมือง หรือแหล่งชุมชนที่มีประชากรหนาแน่น)

คำนวณจำนวนตัวอย่างอ้างอิงตามฐานข้อมูลประชากรอายุ 18 - 69 ปี จากการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยจำแนกเป็น 2 ส่วนคือ กรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัด

กรุงเทพฯ ปริมณฑล จำนวนประชากรรวม 5,842,990 คน คำนวณขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน ± 2.5 รวมจำนวนตัวอย่าง 1,536 ตัวอย่าง แสดงดังตาราง ก

ตาราง ก แสดงจำนวนประชากร สัดส่วน และจำนวนตัวอย่าง ในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล

พื้นที่	จำนวนประชากร 18-69 ปี (คน)	สัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง
กรุงเทพฯ	4,061,320	69.50	1,068
นนทบุรี	864,487	14.80	227
สมุทรปราการ	917,183	15.70	241
รวม	5,842,990	100.00	1,536

ต่างจังหวัด จำนวนประชากรรวม 1,753,810 คน คำนวณขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน ± 2.5 รวมจำนวนตัวอย่าง 1,535 ตัวอย่าง แสดงดังตารางที่ 2

ตาราง ข แสดงจำนวนประชากร สัดส่วน และจำนวนตัวอย่าง ในพื้นที่ต่างจังหวัด

พื้นที่	จำนวนประชากร 18-69 ปี (คน)	สัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง
อ.เมือง จ.เชียงใหม่	171,339	9.77	150
อ.เมือง จ.พิษณุโลก	211,045	12.03	185
อ.เมือง จ.ขอนแก่น	303,061	17.28	265
อ.เมือง จ.นครราชสีมา	326,711	18.63	286
อ.เมือง จ.ราชบุรี	141,540	8.07	124
อ.เมือง จ.ชลบุรี	227,965	13.00	200
อ.เมือง จ.ตรัง	106,000	6.04	93
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	266,149	15.18	232
รวม	1,753,810	100.00	1,535

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการลงพื้นที่ภาคสนาม สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผลการเก็บข้อมูลจริง มีดังนี้

1. พื้นที่กรุงเทพฯ ปริมาณพล จำนวน 1,584 ตัวอย่าง
2. พื้นที่ต่างจังหวัด จำนวน 1,587 ตัวอย่าง
3. รวมทั้งสิ้น 3,171 ตัวอย่าง

การควบคุมคุณภาพ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล พนักงานเก็บข้อมูลผ่านการคัดเลือกและอบรมความเข้าใจต่อแบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูล โดยมีหัวหน้าทีมแต่ละพื้นที่ควบคุมการเก็บข้อมูลในภาคสนาม พร้อมระบบ GPS Checking เพื่อยืนยันการลงพื้นที่ทำงาน โดยหัวหน้าทีมจะตรวจสอบความถูกต้อง และรายงานผลต่อหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นรายวัน

2. ระบบป้องกันข้อมูลที่ป้องกันข้อผิดพลาด เพื่อสามารถควบคุมข้อมูลให้มีความถูกต้องตรงตามแบบสอบถาม ทีมงานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ป้องกันข้อผิดพลาดต่างๆ อาทิ การป้อนตัวเลขผิด ป้อนตัวเลขเกินจำนวน หรือการป้องกันความไม่สอดคล้องกันของข้อมูล เป็นต้น

3. การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำตอบ ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความสอดคล้องของข้อมูล ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ก่อนนำเข้าสู่ขั้นตอนการป้อนข้อมูล ประมวลผลต่อไป

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 62 วัน ดังรายละเอียด

1. สร้างแบบสอบถาม ทดสอบ และเตรียมการ	7	วัน
2. เก็บข้อมูลภาคสนาม	15	วัน
3. ลงรหัส ป้อนข้อมูล และจัดทำรายงานการประมวลผล	10	วัน
4. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	30	วัน

บทที่ 3

ผลการสำรวจ

การนำเสนอผลการสำรวจ แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่)

ตอนที่ 3 การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้า
สลากฯ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ประมาณ 2 ใน 3 หรือร้อยละ 66.8 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 33.1 เป็นเพศชาย และมีเพศอื่นๆ ร้อยละ 0.1 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่ากว่าครึ่งหรือร้อยละ 51.5 มีอายุ 41 - 69 ปี รองลงมา ร้อยละ 31.7 อายุ 26 - 40 ปี และร้อยละ 16.8 อายุ 18 - 25 ปี ส่วนด้านสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่คือร้อยละ 62.6 สมรสแล้ว ขณะที่ร้อยละ 26.9 สถานภาพโสด ส่วนกลุ่มที่ระบุสถานภาพอื่นคือ หม้าย หย่าร้าง มีอยู่รวมกันร้อยละ 10.5 นอกจากนี้ยังพบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.9 ระบุว่าไม่มีบุตรแล้ว ขณะที่ร้อยละ 32.4 ไม่มีบุตร

ผลการสำรวจระดับการศึกษา พบว่ากระจายไปในหลายระดับ อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ คือร้อยละ 61.1 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือต่ำกว่า ขณะที่ร้อยละ 13.6 จบอนุปริญญา/ปวส./ปวท. และร้อยละ 25.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนระดับรายได้พบว่าร้อยละ 32.5 รายได้เฉลี่ยส่วนบุคคลต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 45.4 มีรายได้เฉลี่ยส่วนบุคคลต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท และร้อยละ 22.0 รายได้เฉลี่ยส่วนบุคคลต่อเดือนเกินกว่า 20,000 บาท

ด้านอาชีพพบว่า ตัวอย่างร้อยละ 25.9 ค้าขายรายย่อย/บริการรายย่อย รองลงมาร้อยละ 19.7 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 19.3 ใช้แรงงาน/รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 11.5 ทำธุรกิจส่วนตัว/ผู้ประกอบการ และร้อยละ 6.2 เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

(พิจารณารายละเอียดตามตารางที่ 1 - 7)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ลำดับที่	เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1	ชาย	1,050	33.1
2	หญิง	2,119	66.8
3	อื่นๆ	2	0.1
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ

ลำดับที่	ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
1	18 - 25 ปี	532	16.8
2	26 - 40 ปี	1,004	31.7
3	41 - 69 ปี	1,635	51.5
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส

ลำดับที่	สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
1	สมรส	1,984	62.6
2	โสด	853	26.9
3	หม้าย	220	6.9
4	หย่าร้าง	113	3.6
5	อื่นๆ	1	0.0
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามการมีบุตร

ลำดับที่	การมีบุตร	จำนวน	ร้อยละ
1	มีบุตร	2,122	66.9
2	ไม่มีบุตร	1,026	32.4
3	ไม่ระบุ	23	0.7
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จขั้นสูงสุด

ลำดับที่	ระดับการศึกษาที่สำเร็จขั้นสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
1	ประถมศึกษา/ไม่ได้เรียน	505	15.9
2	มัธยมศึกษาตอนต้น	560	17.7
3	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	873	27.5
4	อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	432	13.6
5	ปริญญาตรี	778	24.5
6	สูงกว่าปริญญาตรี	21	0.7
7	ไม่ระบุ	2	0.1
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน

ลำดับที่	รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่เกิน 5,000 บาท	158	5.0
2	5,001 - 10,000 บาท	873	27.5
3	10,001 - 20,000 บาท	1,440	45.4
4	20,001 - 30,000 บาท	491	15.5
5	30,001 - 40,000 บาท	161	5.1
6	40,001 - 50,000 บาท	30	0.9
7	มากกว่า 50,000 บาท	16	0.5
8	ไม่ระบุ	2	0.1
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

ลำดับที่	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1	ค้าขายรายย่อย/บริการรายย่อย	821	25.9
2	พนักงานบริษัทเอกชน	626	19.7
3	ผู้ใช้แรงงาน/รับจ้างทั่วไป	612	19.3
4	ธุรกิจส่วนตัว/ผู้ประกอบการ	364	11.5
5	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	197	6.2
6	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	162	5.1
7	นักเรียน/นักศึกษา	156	4.9
8	อาชีพอิสระ อาทิ หนายความ สถาปนิก	83	2.6
9	เกษียณอายุ	62	2.0
10	เกษตรกร/ประมง	54	1.7
11	ว่างงาน	33	1.0
12	ไม่ระบุ	1	0.1
รวม		3,171	100.0

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่)

2.1 ความถี่และเหตุผลในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

เมื่อสอบถามถึงประสิทธิภาพการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 75.2 เป็นกลุ่มที่ซื้อค่อนข้างบ่อย จำแนกเป็นร้อยละ 36.3 ซื้อทุกงวด และร้อยละ 38.9 ซื้อเกือบทุกงวด ส่วนกลุ่มที่ซื้อ 2 เดือน/ครั้ง 3 เดือน/ครั้ง และมากกว่า 3 เดือน/ครั้ง มีอยู่รวมกันร้อยละ 24.8 (ตารางที่ 8)

สำหรับเหตุผลที่ซื้อเมื่อทำการถ่วงน้ำหนัก พบว่ามีเหตุผลสำคัญ 2 ประการคือ หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่ ร้อยละ 36.1 รองลงมาคือ ได้ลุ้นสนุก ชอบเสี่ยงโชค ร้อยละ 33.1 ส่วนเหตุผลอื่นๆ อาทิ เปิดประตูดวง/ดักโชคในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด ให้รัฐบาลมีเงินไปช่วยสังคม มีอยู่รวมกันคิดเป็นร้อยละ 30.8 ขณะเดียวกันเมื่อจำแนกข้อมูลตามกลุ่มอายุ พบว่าตัวอย่างเยาวชนคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และกลุ่มที่มีอายุสูงกว่าคือ 26 ปีขึ้นไปให้น้ำหนักกับเหตุผลที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่แตกต่างกัน โดยเหตุผลสำคัญ 2 อันดับแรกคือ หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่ และได้ลุ้นสนุก ชอบเสี่ยงโชค อย่างไรก็ตามเมื่อจำแนกข้อมูลตามความถี่ในการซื้อสลากฯ พบข้อสังเกตว่า กลุ่มที่ซื้อประจำ (ทุกงวด/งวดเว้นงวด) ให้น้ำหนักกับเหตุผลด้าน หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่เป็นอันดับแรกที่ร้อยละ 38.1 ส่วนกลุ่มที่ซื้อนานๆ ครั้ง (2 เดือนครั้งขึ้นไป) ให้น้ำหนักกับเหตุผลว่าได้ลุ้น/ชอบเสี่ยงโชค เป็นอันดับแรกที่ร้อยละ 37.3 (ตารางที่ 9 - 11)

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความถี่ของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับที่	ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
1	ทุกงวด	1,150	36.3
2	เกือบทุกงวด/งวดเว้นงวด	1,233	38.9
3	2 เดือน/ครั้ง	534	16.8
4	3 เดือน/ครั้ง	139	4.4
5	มากกว่า 3 เดือน/ครั้ง	115	3.6
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 9 แสดงร้อยละถ่วงน้ำหนักของตัวอย่าง ที่ระบุเหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ลำดับที่	เหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	ร้อยละ
1	หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่	36.1
2	ได้ลุ้นสนุก ชอบเสี่ยงโชค	33.1
3	มั่นใจว่าถูกรางวัลแล้วจะได้เงิน (ไม่ถูกโกง)	11.3
4	เปิดประตูดวง/ดักโชคในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด	8.5
5	ให้รัฐบาลมีเงินไปช่วยสังคม	6.2
6	ช่วยคนขาย	4.5
7	อื่นๆ อาทิ ฝัน เป็นเลขดัง ซื้อตามเพื่อน ตัดราคาถู	0.3
รวม		100.0

ตารางที่ 10 แสดงร้อยละถ่วงน้ำหนักของตัวอย่าง ที่ระบุเหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำแนกตามอายุ

ลำดับที่	เหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่ง รัฐบาล	18 - 25 ปี	26 ปีขึ้นไป	ภาพรวม
1	หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่	36.4	36.0	36.1
2	ได้ลุ้นสนุก ชอบเสี่ยงโชค	31.1	33.5	33.1
3	มั่นใจว่าถูกรางวัลแล้วจะได้เงิน (ไม่ถูกโกง)	10.3	11.5	11.3
4	เปิดประตูดวง/ดักโชคในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด	10.7	8.1	8.5
5	ให้รัฐบาลมีเงินไปช่วยสังคม	5.5	6.3	6.2
6	ช่วยคนขาย	5.7	4.3	4.5
7	อื่นๆ อาทิ ฝัน เป็นเลขดัง ซื้อตามเพื่อน ตัดรำคาญ	0.3	0.3	0.3
รวม		100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 11 แสดงร้อยละถ่วงน้ำหนักของตัวอย่าง ที่ระบุเหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำแนกตาม
ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นประจำ

ลำดับที่	เหตุผลสำคัญที่ซื้อสลากกินแบ่ง รัฐบาล	ซื้อประจำ	นานๆ ครั้ง	ภาพรวม
1	หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่	38.1	29.6	36.1
2	ได้ลุ้นสนุก ชอบเสี่ยงโชค	31.8	37.3	33.1
3	มั่นใจว่าถูกรางวัลแล้วจะได้เงิน (ไม่ถูกโกง)	11.6	10.3	11.3
4	เปิดประตูดวง/ดักโชคในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด	7.8	10.7	8.5
5	ให้รัฐบาลมีเงินไปช่วยสังคม	5.8	7.3	6.2
6	ช่วยคนขาย	4.6	4.5	4.5
7	อื่นๆ อาทิ ฝัน เป็นเลขดัง ซื้อตามเพื่อน ตัดรำคาญ	0.3	0.3	0.3
รวม		100.0	100.0	100.0

2.2 จำนวนและลักษณะการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล

เมื่อสอบถามว่า ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเฉลี่ยต่องวดมากน้อยเพียงใด พบว่าโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3.44 ใบ โดยกลุ่มที่ซื้อเฉลี่ยงวดละ 1 - 2 ใบ/คู่มากที่สุด ร้อยละ 53.0 รองลงมาซื้อ 3 - 5 ใบ/คู่อ้อยละ 35.2 ส่วนกลุ่มที่ซื้อสลากฯ เฉลี่ยต่องวดเกินกว่า 5 ใบ/คู่มียู่รวมกันร้อยละ 11.7

เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนที่ซื้อต่องวดในปีที่ผ่านมาคือ 2559 (เฉลี่ยจาก 24 งวด) พบว่าจำนวนที่ซื้อเฉลี่ยต่องวดของปี 2559 สูงกว่าคือ 4.50 อย่างไรก็ตามหากพิจารณาแนวโน้มโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือประมาณครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 53 ซื้อสลากเฉลี่ยต่องวดระหว่าง 1 - 2 ใบ/คู่ ขณะที่ประมาณ 1 ใน 3 ซื้อเฉลี่ยต่องวดประมาณ 3 - 5 ใบ/คู่ (ตารางที่ 12)

ผลสำรวจยังพบว่าร้อยละ 23.1 เคยซื้อสลากฯ ในลักษณะรวมชุด โดยตัวอย่างกลุ่มดังกล่าวเมื่อทำการจำแนกออกตามอาชีพ พบว่าเป็นกลุ่มค้าขายรายย่อย/บริการรายย่อยมากที่สุด ร้อยละ 27.4 รองลงมาคือพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 20.6 และผู้ใช้แรงงาน/รับจ้างทั่วไปร้อยละ 17.7 (ตารางที่ 13 และ 14)

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุ จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่องวด เปรียบเทียบระหว่างปี 2559 กับปี 2560

ลำดับที่	จำนวนสลากฯ ที่ซื้อต่องวด (ใบ/คู่)	ปี 2559		ปี 2560	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ได้เล่น	13	0.4	4	0.1
2	1 - 2	1,676	52.9	1,680	53.0
3	3 - 5	1,038	32.7	1,116	35.2
4	6 - 10	282	8.9	291	9.2
5	11 - 20	71	2.2	70	2.2
6	มากกว่า 20	91	2.9	10	0.3
รวม		3,171	100.0	3,171	100.0
เฉพาะผู้ที่ซื้อ					
	ค่าเฉลี่ย (ใบ/คู่)	4.50		3.44	
	ค่าต่ำสุด (ใบ/คู่)	1		1	
	ค่าสูงสุด (ใบ/คู่)	100		80	

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการเคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ในปี 2560

ลำดับที่	การเคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ในปี 2560	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด	2,437	76.9
2	เคย	734	23.1
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ในปี 2560 จำแนกตามอาชีพ

ลำดับที่	อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1	ค้าขายรายย่อย/บริการรายย่อย	201	27.4
2	พนักงานบริษัทเอกชน	151	20.6
3	ผู้ใช้แรงงาน/รับจ้างทั่วไป	130	17.7
4	ธุรกิจส่วนตัว/ผู้ประกอบการ	113	15.4
5	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	45	6.1
6	เกษตรกร/ประมง	28	3.8
7	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	20	2.7
8	เกษียณอายุ	19	2.6
9	นักเรียน/นักศึกษา	13	1.7
10	อาชีพอิสระ อาทิ หนายความ สถาปนิก	7	1.0
11	ไม่ระบุ	7	1.0
รวม		734	100.0

2.3 สถานที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลและราคาที่ซื้อ

ผลการสำรวจยังพบว่าย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ และในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย เป็น 2 แหล่งสำคัญที่มีการซื้อขายสลากฯ มากกว่าบริเวณอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 80.3 และ 51.0 ตามลำดับ ขณะที่วัด/ศาสนสถาน และห้างสรรพสินค้ามีการซื้อขายสลากฯ ในสัดส่วนรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.9 และ 25.3 ตามลำดับ ส่วนสถานที่อื่นๆ พบว่ามีการซื้อขายไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ที่กล่าวถึงข้างต้น

ด้านราคาซื้อขายโดยเฉลี่ย พบว่าสูงกว่าราคาร้านสลากฯ เล็กน้อย คือใบ/คู่ละ 81.28 เมื่อพิจารณาตามแหล่งที่ซื้อสลากฯ พบว่าจาก 12 แหล่งที่มีการซื้อขายทุกที่มีการจำหน่ายสลากกินราคาเฉลี่ยอยู่ที่ใบ/คู่ละ 81.12 จนถึง 85.26 โดยแหล่งที่พบว่ามีราคาเฉลี่ยของสลากฯ สูงที่สุด 3 แหล่ง คือร้านอาหารราคาเฉลี่ยใบ/คู่ละ 85.26 รองลงมาคือ วัด/ศาสนสถาน ราคาเฉลี่ยใบ/คู่ละ 85.04 และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ราคาเฉลี่ยใบ/คู่ละ 84.69 นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงราคาสูงสุดที่มีการจำหน่ายตามแหล่งต่างๆ พบว่าอยู่ที่ระดับประมาณ 100 - 120 บาท ยกเว้นวัด/ศาสนสถานที่พบว่า ราคาสูงสุดพุ่งสูงถึงใบ/คู่ละ 150 บาท (ตารางที่ 15)

นอกจากนี้เมื่อจำแนกข้อมูลตามคุณลักษณะสำคัญๆ พบข้อสังเกตที่น่าสนใจ สรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 16 - 19)

- กลุ่มที่อายุ 21 ปี ขึ้นไปมีแนวโน้มซื้อสลากฯ ในสถานที่หลากหลายกว่ากลุ่มที่อายุระหว่าง 18 - 20 ปี กล่าวคือ สัดส่วนผู้ที่ซื้อสลากฯ ในสถานที่ต่างๆ ของตัวอย่างที่อายุ 21 ปีขึ้นไปมีสูงกว่ากลุ่มที่อายุระหว่าง 18 - 20 ปีเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นห้างสรรพสินค้า ท่ารถ /ท่าเรือ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และสถานศึกษา ที่พบว่าสัดส่วนของตัวอย่างที่อายุระหว่าง 18 - 20 ปีมีสูงกว่า

- กลุ่มที่ซื้อสลากฯ เป็นประจำมีแนวโน้มซื้อสลากฯ ในสถานที่หลากหลายกว่ากลุ่มที่ซื้อนานๆ ครั้ง โดยพบว่า สัดส่วนของผู้ที่ซื้อสลากฯ ในทุกสถานที่ ของกลุ่มที่ซื้อเป็นประจำมีสูงกว่ากลุ่มที่ซื้อนานๆ ครั้ง
- เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่เคยซื้อสลากฯ แบบชุด และไม่เคยซื้อ พบว่า ในสถานที่หลักที่มีการซื้อขายมากที่สุด คือ ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ และในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่สถานที่อื่นๆ ที่เหลือ สัดส่วนผู้ซื้อในกลุ่มที่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด มีสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยซื้อ
- เมื่อจำแนกข้อมูลตามอาชีพ พบแนวโน้มว่าทุกกลุ่มอาชีพมีการซื้อสลากฯ ในสถานที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ และในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย เป็น 2 แหล่งที่มีการซื้อสลากฯ มากที่สุดในทุกกลุ่ม

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 และราคาเฉลี่ยแต่ละแห่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	สถานที่	จำนวน	ร้อยละ	ราคาเฉลี่ย ต่อใบ/คู่ (บาท)	ราคาต่ำสุด ต่อใบ/คู่ (บาท)	ราคาสูงสุด ต่อใบ/คู่ (บาท)
1	ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ	2,546	80.3	81.36	75	120
2	ในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย	1,617	51.0	82.47	75	120
3	วัด/ศาสนสถาน	949	29.9	85.04	70	150
4	ห้างสรรพสินค้า	801	25.3	81.52	75	120
5	ปั้มน้ำมัน	552	17.4	82.83	75	120
6	ท่ารถ/ท่าเรือ	415	13.1	82.33	70	120
7	สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	324	10.2	84.69	75	120
8	สถานที่ราชการ	256	8.1	81.64	75	120
9	ร้านอาหาร	233	7.3	85.26	80	120
10	สวนสาธารณะ	190	6.0	83.97	80	120
11	สถานศึกษา	107	3.4	81.12	80	100
12	หน้าสำนักงานสลากฯ	96	3.0	79.53	70	80
ราคาโดยเฉลี่ย				81.28	80.31	85.58

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนกตามอายุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	สถานที่	18 - 20 ปี		21 ปีขึ้นไป		ภาพรวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ	68	73.9	2,478	80.5	2,546	80.3
2	ในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย	29	31.5	1,588	51.6	1,617	51.0
3	วัด/ศาสนสถาน	25	27.2	924	30.0	949	29.9
4	ห้างสรรพสินค้า	26	28.3	775	25.2	801	25.3
5	ปั้มน้ำมัน	11	12.0	541	17.6	552	17.4
6	ท่ารถ/ท่าเรือ	17	18.5	398	12.9	415	13.1
7	สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	11	12.0	313	10.2	324	10.2
8	สถานที่ราชการ	4	4.3	252	8.2	256	8.1
9	ร้านอาหาร	4	4.3	229	7.4	233	7.3
10	สวนสาธารณะ	3	3.3	187	6.1	190	6.0
11	สถานศึกษา	9	9.8	98	3.2	107	3.4
12	หน้าสำนักงานสลากฯ	1	1.1	95	3.1	96	3.0

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนกตามการซื้อประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	สถานที่	ซื้อประจำ		นานๆ ครั้ง		ภาพรวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ	1,957	82.1	589	74.7	2,546	80.3
2	ในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย	1,288	54.0	329	41.8	1,617	51.0
3	วัด/ศาสนสถาน	789	33.1	160	20.3	949	29.9
4	ห้างสรรพสินค้า	623	26.1	178	22.6	801	25.3
5	ปั้มน้ำมัน	448	18.8	104	13.2	552	17.4
6	ท่ารถ/ท่าเรือ	340	14.3	75	9.5	415	13.1
7	สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	273	11.5	51	6.5	324	10.2
8	สถานที่ราชการ	222	9.3	34	4.3	256	8.1
9	ร้านอาหาร	193	8.1	40	5.1	233	7.3
10	สวนสาธารณะ	160	6.7	30	3.8	190	6.0
11	สถานศึกษา	82	3.4	25	3.2	107	3.4
12	หน้าสำนักงานสลากฯ	74	3.1	22	2.8	96	3.0

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนก
ตามการเคยซื้อแบบรวมชุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	สถานที่	ไม่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด		เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด		ภาพรวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้าน สะดวกซื้อ	1,953	80.1	593	80.8	2,546	80.3
2	ในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย	1,243	51.0	374	51.0	1,617	51.0
3	วัด/ศาสนสถาน	681	27.9	268	36.5	949	29.9
4	ห้างสรรพสินค้า	492	20.2	309	42.1	801	25.3
5	ปั้มน้ำมัน	370	15.2	182	24.8	552	17.4
6	ท่ารถ/ท่าเรือ	295	12.1	120	16.3	415	13.1
7	สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	223	9.2	101	13.8	324	10.2
8	สถานที่ราชการ	156	6.4	100	13.6	256	8.1
9	ร้านอาหาร	158	6.5	75	10.2	233	7.3
10	สวนสาธารณะ	131	5.4	59	8.0	190	6.0
11	สถานศึกษา	79	3.2	28	3.8	107	3.4
12	หน้าสำนักงานสลากฯ	44	1.8	52	7.1	96	3.0

ตารางที่ 19 แสดงร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุสถานที่ที่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในปี 2560 จำแนกตามอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 3,171)

ลำดับที่	สถานที่	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (n = 197)	พนักงาน บริษัทเอกชน (n = 626)	ค้าขายรายย่อย/ บริการรายย่อย (n = 821)	ธุรกิจส่วนตัว/ ผู้ประกอบการ (n = 364)	ผู้ใช้แรงงาน/ รับจ้างทั่วไป (n = 612)	นักเรียน/ นักศึกษา (n = 156)	เกษียณอายุ (n = 62)	เกษตรกร/ ประมง (n = 54)	อาชีพอิสระ (n = 83)	พ่อบ้าน/ แม่บ้าน (n = 162)	ภาพรวม (n = 3,137)
1	ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้าน สะดวกซื้อ	81.7	82.4	82.5	82.1	77.9	82.1	72.6	57.4	75.9	76.5	80.3
2	ในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย	52.8	51.9	51.4	53.8	52.0	28.2	54.8	46.3	50.6	52.5	51.0
3	วัด/ศาสนสถาน	35.5	29.4	27.8	33.8	30.7	21.8	30.6	24.1	38.6	29.0	29.9
4	ห้างสรรพสินค้า	29.4	32.9	22.9	28.0	22.1	20.5	19.4	33.3	13.3	20.4	25.3
5	ปั้มน้ำมัน	25.4	17.6	15.8	19.0	16.0	12.8	19.4	25.9	22.9	14.8	17.4
6	ท่ารถ/ท่าเรือ	14.2	12.9	11.7	16.2	15.2	14.7	16.1	14.8	7.2	6.8	13.1
7	สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	10.2	10.4	11.0	14.3	9.6	10.3	6.5	5.6	7.2	4.3	10.2
8	สถานที่ราชการ	14.2	7.8	9.3	7.1	7.4	1.9	6.5	11.1	7.2	4.9	8.1
9	ร้านอาหาร	9.6	7.8	6.2	11.0	6.0	6.4	4.8	11.1	4.8	8.0	7.3
10	สวนสาธารณะ	4.6	5.8	6.1	9.1	5.6	4.5	3.2	5.6	6.0	4.9	6.0
11	สถานศึกษา	3.6	2.2	2.4	2.5	2.6	10.9	8.1	5.6	9.6	1.2	3.4
12	หน้าสำนักงานสลากฯ	2.0	2.7	2.2	5.8	3.1	0.0	8.1	7.4	1.2	4.3	3.0

2.4 พฤติกรรมการซื้อ “หอยไต้ดิน”

ตัวอย่างส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.5 นอกจากซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแล้วยังซื้อ “หอยไต้ดิน” อีกด้วยที่น่าสนใจคือ กลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่คือร้อยละ 47.6 ซื้อ “หอยไต้ดิน” เป็นประจำ (ทุกงวด/เกือบทุกงวด) ขณะที่เพียงร้อยละ 18.9 ที่ระบุนานๆ ครั้ง (ตารางที่ 20) ที่น่าสนใจคือเมื่อให้กลุ่มดังกล่าว เปรียบเทียบว่า ระหว่าง สลากฯ กับ หอยไต้ดิน ซื้ออะไรมากกว่ากัน ร้อยละ 44.3 ระบุน่าซื้อ “หอยไต้ดิน” มากกว่า ขณะที่ร้อยละ 27.1 ซื้อสลากฯ มากกว่า และร้อยละ 28.6 ซื้อพอๆ กัน (ตารางที่ 21) นอกจากนี้เมื่อให้เปรียบเทียบเงินรางวัลที่ได้จากการซื้อสลากฯ และหอยไต้ดิน พบว่าตัวอย่างกลุ่มนี้ถึงร้อยละ 48.5 ระบุน่าได้เงินรางวัลจาก “หอยไต้ดิน” มากกว่า เพียงร้อยละ 14.5 ที่ระบุน่าได้เงินจากการซื้อสลากฯ มากกว่า ขณะที่ร้อยละ 35.6 ระบุน่าพอๆ กัน (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการซื้อ “หอยไต้ดิน” เป็นประจำ (เฉพาะในปี 2560)

ลำดับที่	การซื้อ “หอยไต้ดิน” เป็นประจำ	จำนวน	ร้อยละ
1	ซื้อประจำ (ทุกงวด/เกือบทุกงวด)	1,509	47.6
2	นานๆ ครั้ง (2 เดือนครั้งขึ้นไป)	597	18.9
3	ไม่เคยซื้อ	1,065	33.5
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการเปรียบเทียบการซื้อ “สลากกินแบ่งรัฐบาล” กับ “หอยไต้ดิน” (เฉพาะคนที่เคยซื้อ “หอยไต้ดิน” ในปี 2560)

ลำดับที่	การเปรียบเทียบ	จำนวน	ร้อยละ
1	หอยไต้ดินมากกว่า	932	44.3
2	ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า	570	27.1
3	พอๆ กัน	604	28.6
รวม		2,106	100.0

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการเปรียบเทียบการได้เงินรางวัล จาก “สลากกินแบ่งรัฐบาล” กับ “หอยไต้ดิน” (เฉพาะคนที่เคยซื้อ “หอยไต้ดิน” ในปี 2560)

ลำดับที่	การเปรียบเทียบ	จำนวน	ร้อยละ
1	หอยไต้ดินมากกว่า	1,021	48.5
2	สลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า	306	14.5
3	พอๆ กัน	749	35.6
4	ไม่ระบุ	30	1.4
รวม		2,106	100.0

ตอนที่ 3 การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

3.1 การพบเห็นการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา และการจำหน่ายแบบรวมชุด

ด้านสถานการณ์ล่าสุดของราคาสลากฯ เมื่อสอบถามตัวอย่างที่สำรวจว่า ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ว่า เคยพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ เกิน 80 บาท หรือไม่ พบว่ากว่า 1 ใน 3 คือร้อยละ 35.5 เคยพบเห็น โดยราคาที่พบเห็นว่ามีอยู่ระหว่าง 85 - 150 บาท เฉลี่ยเท่ากับ 97.16 บาท เมื่อจำแนกตามกลุ่มราคาที่พบว่า มีการจำหน่ายเกินราคา ร้อยละ 44.5 พบเห็นที่ราคาระหว่าง 85 - 90 บาท ร้อยละ 46.4 พบเห็นการจำหน่ายที่ราคาระหว่าง 91 - 100 บาท ขณะที่ร้อยละ 8.9 พบเห็นที่ราคาเกินกว่า 100 บาท (ตารางที่ 23) ผลการสำรวจยังพบว่าตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 49.2 เคยพบเห็นว่ามี การจำหน่ายสลากฯ แบบชุดอีกด้วย (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ

เกินกว่า ใบ/คู่ละ 80 บาท ในช่วงการจำหน่ายสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

การพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ				จำนวน	ร้อยละ	
ลำดับที่	เกินกว่า ใบ/คู่ละ 80 บาท					
1	พบเห็น			1,127	35.5	
	แพงสุดที่พบ...		จำนวน			ร้อยละ
	● 85 - 90 บาท		502			44.5
	● 91 – 100 บาท		523			46.4
	● 101 – 120 บาท		92			8.2
	● 121 – 150 บาท		8			0.7
	● ไม่ระบุ		2			0.2
	รวม		1,127			100.0
	แพงที่สุดเฉลี่ย คู่ละ 97.16 บาท					
ต่ำสุด 85 บาท						
สูงสุด 150 บาท						
2	ไม่พบเห็น			2,044	64.5	
	รวม					3,171

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ ลักษณะรวมชุด ในช่วง
การจำหน่ายสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ลำดับที่	การพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ ลักษณะรวมชุด	จำนวน	ร้อยละ
1	พบเห็น	1,559	49.2
2	ไม่พบเห็น	1,612	50.8
	รวม	3,171	100.0

3.2 ลักษณะการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวนและราคาที่ซื้อ

เมื่อสอบถามว่า งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ลักษณะการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่าส่วนใหญ่คือร้อยละ 96.1 ซื้อแบบเป็นใบ/คู่ ขณะที่ร้อยละ 17.1 ซื้อแบบรวมชุด ขณะเดียวกันหากทำการจำแนกข้อมูลเป็นกลุ่มพบว่าร้อยละ 82.9 ซื้อสลากฯ แบบใบ/คู่ อย่างเดียว ขณะที่ร้อยละ 3.9 ซื้อแบบรวมชุดอย่างเดียว และร้อยละ 13.2 ซื้อทั้งแบบใบ/คู่ และแบบรวมชุด (ตารางที่ 25)

นอกจากนี้หากพิจารณาถึงจำนวนและราคาที่ซื้อ พบว่า

1) กลุ่มที่ซื้อในลักษณะใบ/คู่ พบว่าจำนวนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.82 ใบ/คู่ ซื้อต่ำสุด 1 ใบ/คู่ จนถึงสูงสุด 50 ใบ/คู่ เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มตามจำนวนสลากฯ ที่ซื้อ ร้อยละ 61.5 ซื้อ 1 - 2 ใบ/คู่ รองลงมาร้อยละ 31.4 ซื้อ 3 - 5 ใบ/คู่ ส่วนกลุ่มที่ซื้อเกินกว่า 5 ใบ/คู่ มีอยู่ร้อยละ 7.0 (ตารางที่ 26)

สำหรับราคาที่ซื้อพบว่าสูงกว่าราคาสลากฯ ไม่มากคือเฉลี่ยอยู่ที่ 80.71 บาท โดยราคาต่ำสุดที่ซื้ออยู่ที่ 75 บาท และสูงสุดอยู่ที่ 120 บาท อย่างไรก็ตามหากพิจารณาราคาสูงสุดที่ซื้อ เพื่อพิจารณาว่ามีกลุ่มที่ซื้อเกินราคา 80 บาทมากนักน้อยเพียงใด พบว่าส่วนใหญ่คือร้อยละ 82.7 ซื้อในราคาสูงสุดไม่เกิน 80 บาท ขณะที่ร้อยละ 15.1 ซื้อในราคาที่เกินกว่า 80 บาท จำแนกเป็นร้อยละ 8.4 ซื้อในราคาระหว่าง 81 - 90 บาท ร้อยละ 5.7 ซื้อในราคาระหว่าง 91 - 100 บาท และร้อยละ 1.0 ซื้อในราคาเกิน 100 บาท แต่หากพิจารณาราคาต่ำสุดที่เคยซื้อได้ พบว่ามีเพียงร้อยละ 3.2 ที่ซื้อเกินกว่า 80 บาท (ตารางที่ 27 - 29)

2) กลุ่มที่ซื้อในลักษณะรวมชุด พบว่าการซื้อรวมชุดมีจำนวนที่แตกต่างกัน ตั้งแต่รวมชุด 2 ใบ/คู่ จนถึง 20 ใบ/คู่ โดยลักษณะการรวมชุดที่พบว่ามีมากที่สุดคือ แบบรวมชุด 5 ใบ/คู่ ร้อยละ 49.1 รองลงมาแบบรวมชุด 2 ใบ/คู่ ร้อยละ 29.1 สำหรับจำนวนที่ซื้อ พบว่าแตกต่างกันไปตามลักษณะการรวมชุด ซึ่งจะมีจำนวนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ชุดจนถึง 1.81 ชุด (ตารางที่ 30)

ราคาที่ซื้อขึ้นอยู่กับประเภทการรวมชุด ซึ่งเมื่อคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยต่อใบ/คู่แล้ว พบว่าราคาที่ซื้อในทุกประเภทของการรวมชุด อยู่ที่ประมาณใบ/คู่ละ 100 บาท สูงกว่าราคาหน้าสลากฯ ปกติ ประมาณ 20 บาท โดยราคาต่ำสุดที่พบจากการรวมชุดประเภทต่างๆ อยู่ระหว่าง 80 - 90 บาท ส่วนราคาสูงสุดอยู่ที่พบอยู่ระหว่าง 112.50 - 150 บาท ทั้งนี้สลากรวมชุดแบบ 2 ใบ/คู่ และรวมชุด 5 ใบ/คู่ เป็น 2 ประเภทที่พบว่า มีราคาสูงกว่าการรวมชุดแบบอื่นคือ 150 บาท และ 140 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 31 - 36)

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุลักษณะการซื้อสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560
(โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับ	ลักษณะการซื้อสลากฯ	จำนวน	ร้อยละ
1	ซื้อแบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด)	3,047	96.1
2	ซื้อแบบรวมเป็นชุด	541	17.1

หมายเหตุ: ร้อยละ 82.9 ซื้อแบบใบ/คู่ อย่างเดียว

ร้อยละ 3.9 ซื้อแบบรวมชุดอย่างเดียว

ร้อยละ 13.2 ซื้อทั้งแบบใบ/คู่ และแบบรวมชุด

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุจำนวนสลากฯ ที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่
(เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)

ลำดับที่	จำนวนสลากฯ ที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่	จำนวน	ร้อยละ
1	1 - 2 ใบ/คู่	1,874	61.5
2	3 - 5 ใบ/คู่	958	31.4
3	6 - 10 ใบ/คู่	186	6.1
4	11 - 20 ใบ/คู่	23	0.8
5	21 - 50 ใบ/คู่	4	0.1
6	ไม่ระบุ	2	0.1
รวม		3,047	100.0

เฉลี่ย 2.82 ใบ/คู่ ต่ำสุด 1 ใบ/คู่ สูงสุด 50 ใบ/คู่

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ โดยเฉลี่ยที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่
(เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)

ลำดับที่	ราคาสลากฯ โดยเฉลี่ยที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่	จำนวน	ร้อยละ
1	75 บาท	2	0.1
2	80 บาท	2,875	94.3
3	85 บาท	6	0.2
4	90 บาท	98	3.2
5	100 บาท	52	1.7
6	120 บาท	3	0.1
7	ไม่ระบุ	11	0.4
รวม		3,047	100.0

เฉลี่ย 80.71 บาท ต่ำสุด 75 บาท สูงสุด 120 บาท

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ สูงสุดที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่
(เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)

ลำดับที่	ราคาสลากฯ สูงสุดที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่	จำนวน	ร้อยละ
1	75 บาท	1	0.0
2	80 บาท	2,521	82.7
3	81 - 90 บาท	255	8.4
4	91 - 100 บาท	173	5.7
5	101 - 120 บาท	27	0.9
6	121 - 150 บาท	2	0.1
7	ไม่ระบุ	68	2.2
รวม		3,047	100.0

เฉลี่ย 82.38 บาท ต่ำสุด 75 บาท สูงสุด 150 บาท

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ต่ำสุดที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่
(เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560)

ลำดับที่	ราคาสลากฯ ต่ำสุดที่ซื้อเฉพาะแบบเป็นใบ/คู่	จำนวน	ร้อยละ
1	ต่ำกว่า 80 บาท	91	3.0
2	80 บาท	2,792	91.6
3	81 - 90 บาท	70	2.3
4	91 - 100 บาท	26	0.9
5	ไม่ระบุ	68	2.2
รวม		3,047	100.0

เฉลี่ย 80.22 บาท ต่ำสุด 65 บาท สูงสุด 100 บาท

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุลักษณะสลากฯ ที่รวมชุด และราคาเฉลี่ยต่อใบ/คู่ และจำนวนที่ซื้อ
(เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	ลักษณะสลากฯ ที่รวมชุด	จำนวน	ร้อยละ	ราคาเฉลี่ยต่อใบ/คู่ (บาท)			จำนวนที่ซื้อ (ชุด)		
				เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด
1	ชุด 2 ใบ/คู่	157	29.1	100.52	80.00	150.00	1.17	1	3
2	ชุด 3 ใบ/คู่	69	12.8	100.20	90.00	133.33	1.13	1	5
3	ชุด 4 ใบ/คู่	68	12.6	100.04	90.00	112.50	1.05	1	4
4	ชุด 5 ใบ/คู่	265	49.1	99.35	80.00	140.00	1.15	1	5
5	ชุด 6 ใบ/คู่	19	3.5	101.76	83.33	133.33	1.00	1	1
6	ชุด 8 ใบ/คู่*	5	0.9	-	-	-	-	-	-
7	ชุด 10 ใบ/คู่	42	7.8	102.74	80.00	120.00	1.81	1	10
8	ชุด 15 ใบ/คู่*	1	0.2	-	-	-	-	-	-
9	ชุด 20 ใบ/คู่*	3	0.6	-	-	-	-	-	-

*ชุด 8 ใบ/คู่ ชุด 15 ใบ/คู่ และ ชุด 20 ใบ/คู่ จำนวนตัวอย่างน้อยไม่สามารถแยกวิเคราะห์

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 2 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบ
รวมชุด 2 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ลำดับที่	ราคา	จำนวน	ร้อยละ
1	160 บาท	3	1.9
2	180 บาท	2	1.3
3	200 บาท	142	90.4
4	201 – 300 บาท	8	5.1
5	ไม่ระบุ	2	1.3
รวม		157	100.0

เฉลี่ย 201.03 บาท ต่ำสุด 160 บาท สูงสุด 300 บาท

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 3 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบ
รวมชุด 3 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ลำดับที่	ราคา	จำนวน	ร้อยละ
1	270 บาท	2	2.9
2	300 บาท	64	92.8
3	400 บาท	1	1.4
4	ไม่ระบุ	2	2.9
รวม		69	100.0

เฉลี่ย 300.60 บาท ต่ำสุด 270 บาท สูงสุด 400 บาท

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 4 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบ
รวมชุด 4 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ลำดับที่	ราคา	จำนวน	ร้อยละ
1	360 บาท	1	1.5
2	400 บาท	65	95.5
3	450	1	1.5
4	ไม่ระบุ	1	1.5
รวม		68	100.0

เฉลี่ย 400.15 บาท ต่ำสุด 360 บาท สูงสุด 450 บาท

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 5 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด 5 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ลำดับที่	ราคา	จำนวน	ร้อยละ
1	400 บาท	4	1.5
2	450 – 490 บาท	38	14.3
2	500 บาท	208	78.5
3	550 – 700 บาท	15	5.7
รวม		265	100.0

เฉลี่ย 496.74 บาท ต่ำสุด 400 บาท สูงสุด 700 บาท

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 6 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด 6 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ลำดับที่	ราคา	จำนวน	ร้อยละ
1	500 บาท	2	10.5
2	600 บาท	13	68.4
3	650 – 800 บาท	4	21.1
รวม		19	100.0

เฉลี่ย 610.53 บาท ต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 800 บาท

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุราคาสลากฯ ชุด 10 ใบ/คู่ (เฉพาะคนที่ซื้อสลากฯ แบบรวมชุด 10 ใบ/คู่ ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

ลำดับที่	ราคา	จำนวน	ร้อยละ
1	800 บาท*	1	2.4
2	900 - 950	4	9.5
3	1,000 บาท	28	66.7
4	1,100 - 1,200 บาท	9	21.4
รวม		42	100.0

เฉลี่ย 1,027.38 บาท ต่ำสุด 800 บาท (*มีรายเดียว พบที่ จ.ตรัง) สูงสุด 1,200 บาท

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้มีการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา พบว่าเหตุผลที่มีการระบุถึงมากที่สุดคือ มีการขายต่อหลายทอด ร้อยละ 67.8 รองลงมาใกล้เคียงกัน คือผู้ค้าสลากฯ รายย่อย ขายแพง ร้อยละ 54.2 และยี่ปั๊วรายใหญ่ปั่นราคา ร้อยละ 53.6 ส่วนที่ระบุว่าระบบการกระจายสลากฯ ไม่ถึงมือผู้ค้ารายย่อย และสำนักงานสลากฯ จำหน่ายสลากฯ ระบบขายขาด มีอยู่ร้อยละ 34.2 และ 25.6 (ตารางที่ 37)

นอกจากนี้เมื่อสอบถามว่า การที่ผู้ขายคนขายสลากฯ เป็นเด็ก หรือผู้พิการ มีส่วนทำให้ตัดสินใจซื้อสลากฯ เกินราคาได้ง่ายกว่ากรณีที่ผู้ขายคนธรรมดาเป็นคนธรรมดาหรือไม่ ร้อยละ 47.2 ระบุว่ามีส่วนทำให้ตัดสินใจซื้อสลากฯ เกินราคา “ได้ง่ายขึ้น” ขณะที่ร้อยละ 52.6 ระบุว่าไม่มีผล (ตารางที่ 38)

ด้านความรู้สึกเมื่อต้องซื้อสลากฯ เกินราคา ร้อยละ 39.5 ระบุว่าไม่มีทางเลือก ขณะที่ร้อยละ 26.4 ระบุว่าไม่สนใจ ที่น่าสนใจคือร้อยละ 20.2 รู้สึกว่ากำลังช่วยเหลือ/สนับสนุนคนค้าขายสุจริตให้อยู่รอด และร้อยละ 13.8 ระบุว่ากำลังสนับสนุนให้มีการหาผลประโยชน์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง ขณะเดียวกันเมื่อจำแนกข้อมูลออกเป็นกลุ่มที่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด กับผู้ที่ไม่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด พบว่ามีแนวโน้มไม่แตกต่างจากภาพโดยรวม กล่าวคือกลุ่มที่รู้สึกว่ามีทางเลือกมีสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือไม่สนใจ ส่วนกลุ่มที่รู้สึกว่าการสนับสนุนให้มีการหาผลประโยชน์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้องมีในสัดส่วนที่ต่ำกว่าด้านอื่นๆ นอกจากนี้เมื่อจำแนกข้อมูลออกเป็นกลุ่มที่ซื้อสลากฯ ตามราคาที่กำหนดหน้าสลากฯ กับกลุ่มที่ซื้อสูงกว่าราคาหน้าสลากฯ ก็พบแนวโน้มในลักษณะเดียวกัน (ตารางที่ 39)

เมื่อสอบถามต่อไปว่า เชื่อหรือไม่ ว่าปัจจุบันไม่มีกลุ่มอิทธิพลเกี่ยวข้องกับการกระบวนการค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล ร้อยละ 42.4 ไม่แน่ใจ ขณะที่ร้อยละ 27.9 เชื่อ และร้อยละ 29.7 ไม่เชื่อ เมื่อสอบถามกลุ่มที่ระบุ ไม่เชื่อ ต่อไปว่ามั่นใจหรือไม่ว่ารัฐบาล/สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจะจัดการปัญหานี้ได้ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 75.2 ยังเชื่อว่าจัดการได้ ขณะที่ร้อยละ 23.7 เชื่อว่าจัดการไม่ได้ โดยให้เหตุผลสำคัญหลายประการ อาทิ การจัดการไม่จริงจัง/ยังแก้ไขปัญหามิถูกจุด เจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลังเป็นจำนวนมาก เป็นต้น (ตารางที่ 40 และ 41) ผลสำรวจจึงพบว่าตัวอย่างร้อยละ 56.8 เชื่อว่า “ห่วยลือค” มีจริงอีกด้วย (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นต่อสาเหตุที่สลากกินแบ่งรัฐบาล ขายแพงกว่าราคาหน้าสลากฯ (โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	มีการขายต่อหลายทอด	2,151	67.8
2	ผู้ค้าสลากฯ รายย่อย ขายแพง	1,720	54.2
3	ยี่ปั๊วรายใหญ่ปั่นราคา	1,700	53.6
4	ระบบการกระจายสลากฯ ไม่ถึงมือผู้ค้ารายย่อย	1,084	34.2
5	สำนักงานสลากฯ จำหน่ายสลากฯ ระบบขายขาด	813	25.6
6	อื่นๆ อาทิ เลขดัง ค่ารถ/ค่าน้ำมันของผู้ขายรายย่อย รับมาแพง เป็นเลขชุด	45	1.4

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการมีส่วนในการตัดสินใจ ซื้อสลากฯ เกินราคา เมื่อ
คนขายสลากฯ เป็นเด็ก หรือผู้พิการ ได้ง่ายกว่าคนธรรมดา

ลำดับที่	การมีส่วนในการตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
1	มีส่วนให้ตัดสินใจซื้อสลากฯ เกินราคา <u>ง่ายขึ้น</u>	1,498	47.2
2	ไม่มีส่วน	1,667	52.6
3	ไม่ระบุ	6	0.2
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความรู้สึกเมื่อต้องซื้อสลากฯ ในราคาที่สูงกว่าราคาหน้า
สลากฯ จำแนกตามประสบการณ์ซื้อแบบรวมชุด และการซื้อสลากเกินราคา

ลำดับที่	ความรู้สึก	ประสบการณ์ซื้อแบบรวมชุด		ประสบการณ์ซื้อสลากเกินราคา		ภาพรวม (n= 3,171)
		ไม่เคย (n= 3,047)	เคยซื้อรวมชุด (n= 541)	ซื้อตามราคา (n= 2,877)	ซื้อเกินราคา (n= 159)	
1	ไม่มีทางเลือก	40.3	38.6	40.5	39.0	39.5
2	ไม่สนใจ	25.3	27.9	25.1	28.3	26.4
3	กำลังช่วยเหลือ/สนับสนุนคน ค้าขายสุจริตให้อยู่รอด	20.5	15.3	20.5	20.1	20.2
4	กำลังสนับสนุนให้มีการหา ผลประโยชน์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง	13.8	17.7	13.9	11.3	13.8
5	ไม่ระบุ	0.1	0.4	0.0	1.3	0.1
รวม		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อว่าการค้าสลากฯ ในปัจจุบันไม่มีกลุ่มอิทธิพล

ลำดับที่	ความเชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1	เชื่อ	884	27.9
2	ไม่เชื่อ	942	29.7
3	ไม่แน่ใจ	1,345	42.4
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นว่ารัฐบาล/สำนักงานสลากฯ จะจัดการ
ปัญหาผู้มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าสลากฯ ได้ (เฉพาะตัวอย่างที่เชื่อว่าการค้า
สลากในปัจจุบันมีกลุ่มอิทธิพล)

ลำดับที่	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	จัดการได้	709	75.2
2	จัดการไม่ได้ เพราะ การจัดการไม่จริงจัง/ แก้ไขไม่ถูกจุด เจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลังเป็น จำนวนมาก การตรวจสอบและลงโทษไม่จริงจัง/ กฎหมาย ไม่เข้มงวด เป็นต้น	223	23.7
3	ไม่ระบุ	10	1.1
รวม		942	100.0

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อว่า “ห่วยลือค” มีจริง

ลำดับที่	ความเชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1	เชื่อว่าจริง	1,801	56.8
2	ไม่เชื่อว่าจริง	1,370	43.2
รวม		3,171	100.0

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาค้าสลากก๊อปปี้รัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ

ผลการสำรวจการรับรู้ต่อมาตรการสำคัญ 8 ประการ ในการแก้ไขปัญหา พบว่ามีการรับรู้ที่แตกต่างกัน โดย
มาตรการที่มีการรับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือลดการออกรางวัลเลขท้าย 3 ตัว (จาก 4 รางวัลเหลือ 2 รางวัล) แล้ว
เพิ่มรางวัลเลขหน้า 3 ตัว 2 รางวัล ร้อยละ 78.3 รองลงมาคือมาตรการเกี่ยวกับการยกเลิกรางวัลแจ็คพ็อต นำเงินไป
เพิ่มให้รางวัลที่ 1 จาก 2 ล้านบาท เป็น 3 ล้านบาท ร้อยละ 68.9 และปรับเปลี่ยนบทลงโทษผู้ที่จำหน่ายสลากฯ เกิน
ราคามีการรับรู้ร้อยละ 66.4 ส่วนมาตรการที่เหลือยังพบว่ามีการรับรู้ไม่มากนักโดยเฉพาะมาตรการเกี่ยวกับการ
เพิ่มกำไรให้กับผู้จำหน่ายรายย่อยใบ/คู่ละ 4 บาท ที่พบว่ามีตัวอย่างที่ระบุรับรู้เพียงร้อยละ 27.4

เมื่อสอบถามต่อไปในกลุ่มผู้ที่รับรู้ต่อมาตรการแก้ไขด้านต่างๆ ถึงระดับความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหา
พบว่าภาพโดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยมาตรการที่ตัวอย่างมีแนวโน้มเชื่อมั่นว่าจะแก้ไขปัญหาได้มากที่สุดคือ
การปรับเปลี่ยนบทลงโทษผู้ที่จำหน่ายสลากฯ เกินราคา และการตรวจสอบ จับ ปรับ และยึดโควตา โดยทั้งสองมาตรการ
ข้างต้นมีผู้ที่เชื่อว่าจะช่วยแก้ปัญหาได้ในระดับมากถึงมากที่สุดรวมกันคิดเป็นร้อยละ 26.5 และ 25.5 ในทางตรงข้าม
มาตรการที่ตัวอย่างมีแนวโน้มเชื่อมั่นน้อยกว่าด้านอื่นๆ คือ ลดการออกรางวัลเลขท้าย 3 ตัว (จาก 4 รางวัลเหลือ 2
รางวัล) แล้วเพิ่มรางวัลเลขหน้า 3 ตัว 2 รางวัล และการยกเลิกรางวัลแจ็คพ็อต นำเงินไปเพิ่มให้รางวัลที่ 1 จาก 2 ล้าน
บาท เป็น 3 ล้านบาท ซึ่งพบว่ามีตัวอย่างที่เชื่อมั่นในระดับมากถึงมากที่สุดเพียงร้อยละ 8.8 และ 9.7 (ตารางที่ 43)

ผลการสำรวจยังพบว่าตัวอย่างร้อยละ 55.0 เชื่อมั่นว่าการเพิ่มจำนวนสลากๆ มีส่วนช่วยลดปัญหา การขาย สลากๆ เกินราคาในระดับปานกลาง ขณะที่ร้อยละ 36.1 เชื่อมั่นน้อย/ ไม่เชื่อมั่นเลยว่ามีมาตรการดังกล่าวจะช่วยลด ปัญหาการขายสลากๆ เกินราคาได้ (ตารางที่ 44) ด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการออกสลากๆ รูปแบบใหม่ๆ พบ แนวโน้มความเชื่อมั่นในทิศทางเดียวกัน คือร้อยละ 62.3 เชื่อมั่นว่าสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ในระดับปานกลาง ขณะที่ร้อยละ 31.4 เชื่อมั่นน้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย (ตารางที่ 45)

ด้านความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลปัจจุบันในการควบคุมราคาสลากๆ ให้ตรงตามราคาหน้าสลากๆ 80 บาท พบว่า ร้อยละ 55.4 ระบุเชื่อมั่นในระดับปานกลาง ขณะที่ร้อยละ 24.3 เชื่อมั่นน้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย ตรงข้ามกับร้อยละ 20.2 ที่เชื่อมั่นมาก/ มากที่สุด (ตารางที่ 46)

ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการคือ การรับรู้ต่อกฎหมายการกำหนดอายุ ผู้ซื้อและผู้ขายสลากๆ ซึ่งพบว่า ตัวอย่างที่รับรู้กฎหมายกำหนดให้คนที่ซื้อและขายสลากๆ ทั่วประเทศต้องมีอายุ 18 บริบูรณ์ขึ้นไปเท่านั้น มี ไม่มากนักเพียงประมาณครึ่งเดียวคือร้อยละ 52.6 (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 43 แสดงร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการรับรู้ว่ามีมาตรการในการแก้ไขปัญหาจำหน่ายสลากฯ เกินราคา และระดับการมีผลต่อการแก้ไขปัญหา

มาตรการในการแก้ไขปัญหาจำหน่ายสลากฯ เกินราคา	การรับรู้				ผลต่อการแก้ไขปัญหา (เฉพาะผู้ที่ทราบ)							
	ก	ทราบ	ไม่ทราบ	รวม	ก	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
1) ลดการออกรางวัลเลขท้าย 3 ตัว (จาก 4 รางวัลเหลือ 2 รางวัล) แล้วเพิ่มรางวัลเลขหน้า 3 ตัว 2 รางวัล	3,171	78.3	21.7	100.0	2,478	7.1	7.3	27.0	49.8	7.7	1.1	100.0
2) ยกเลิกรางวัลแจ็คพ็อต นำเงินไปเพิ่มให้รางวัลที่ 1 จาก 2 ล้านบาท เป็น 3 ล้านบาท	3,171	68.9	31.1	100.0	2,182	6.7	9.1	24.4	50.1	8.7	1.0	100.0
3) ปรับเพิ่มบทลงโทษผู้ที่จำหน่ายสลากฯ เกินราคา	3,171	66.4	33.6	100.0	2,104	4.5	5.6	19.7	43.7	20.9	5.6	100.0
4) การตรวจสอบ จับ ปรับ และยึดโควตา	3,170	53.9	46.1	100.0	1,708	4.2	6.8	21.2	42.3	21.1	4.4	100.0
5) เปิดให้ผู้จำหน่ายรายย่อย ซื้อ-ส่งจองสลากฯ ล่วงหน้า จากกองสลากฯ โดยตรง	3,171	47.4	52.6	100.0	1,502	4.9	4.5	21.8	48.4	16.4	4.0	100.0
6) ลดโควตาสลากฯ นิติบุคคล และองค์กร สาธารณประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ	3,171	35.0	65.0	100.0	1,109	6.2	5.2	20.3	52.4	13.7	2.2	100.0
7) ตรวจสอบเส้นทางรายได้ และทรัพย์สินของผู้ที่ได้รับ จัดสรรโควตา โดยความร่วมมือจากกรมสรรพากร	3,170	30.9	69.1	100.0	980	5.0	9.4	19.3	46.9	16.4	3.0	100.0
8) เพิ่มกำไรให้กับผู้จำหน่ายรายย่อยใบ/คู่ละ 4 บาท	3,171	27.4	72.6	100.0	867	4.8	4.8	23.1	51.8	12.8	2.7	100.0

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นว่าการเพิ่มจำนวนสลากๆ มีส่วนช่วยลด ปัญหา การขายสลากๆ เกินราคา

ลำดับที่	ความเชื่อมั่น	จำนวน	ร้อยละ
1	น้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย	1,145	36.1
2	ปานกลาง	1,745	55.0
3	มาก/ มากที่สุด	281	8.9
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 45 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นว่าการมีสลากรูปแบบใหม่ๆ จะช่วยลด ปัญหาสลากเกินราคา

ลำดับที่	ความเชื่อมั่น	จำนวน	ร้อยละ
1	น้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย	993	31.4
2	ปานกลาง	1,976	62.3
3	มาก/ มากที่สุด	202	6.3
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลปัจจุบันในความสามารถที่จะ ควบคุมราคาสลากๆ ให้ตรงตามราคาหน้าสลากๆ 80 บาท

ลำดับที่	ความเชื่อมั่น	จำนวน	ร้อยละ
1	น้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย	768	24.3
2	ปานกลาง	1,758	55.4
3	มาก/ มากที่สุด	641	20.2
4	ไม่ระบุ	4	0.1
รวม		3,171	100.0

ตารางที่ 47 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการรับรู้ว่ากฎหมายกำหนดให้ผู้ซื้อ หรือขายสลากกิน แบ่งรัฐบาลต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

ลำดับที่	การรับรู้ว่ากฎหมายกำหนดอายุ	จำนวน	ร้อยละ
1	ทราบ	1,667	52.6
2	ไม่ทราบ	1,504	47.4
รวม		3,171	100.0

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ

เมื่อสอบถามความคิดเห็นต่อข้อเสนอการแก้ไขปัญหาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ รวม 9 ข้อ พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสรรโควตาสลากฯ ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุที่ไม่มีบ้านเลขที่ ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มองค์กรสาธารณกุศลที่จำหน่ายสลากฯ จริง ที่พบว่า มีสัดส่วนผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุดคือร้อยละ 87.7 รองลงมาใกล้เคียงกันคือ ผู้ค้าสลากต้องมีและแสดงใบอนุญาตขาย ร้อยละ 87.5 และควรมีการจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งมาจัดตั้งเป็นกองทุนรับซื้อคืนสลากฯ ที่จำหน่ายไม่หมด ร้อยละ 85.4 ส่วนข้อเสนอด้านอื่นๆ พบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยแต่มีสัดส่วนต่ำกว่าโดยอยู่ระหว่างร้อยละ 61.6 - 79.2 อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตสำหรับการขายผ่านระบบตู้-ออนไลน์ ที่พบว่าตัวอย่างที่ระบุเห็นด้วยมีสัดส่วนต่ำกว่าข้อเสนอ ด้านคือ คือร้อยละ 57.0 (ตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นต่อการแก้ไขปัญหาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ

ลำดับที่	ความคิดเห็นต่อการแก้ไข้ปัญหา	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	การจัดสรรโควตาสลากฯ ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุที่ไม่มีบ้านเลขที่ ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มองค์กรสาธารณกุศลที่จำหน่ายสลากฯ จริง	2,778	87.7	390	12.3	3,168	100.0
2	ผู้ค้าสลากต้องมีและแสดงใบอนุญาตขาย	2,772	87.5	396	12.5	3,168	100.0
3	จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งมาจัดตั้งเป็นกองทุนรับซื้อคืนสลากฯ ที่จำหน่ายไม่หมด	2,706	85.4	462	14.6	3,168	100.0
4	จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งมาจัดตั้งเป็นกองทุนจัดสรรเงินสวัสดิการให้ผู้ค้ารายย่อย	2,509	79.2	659	20.8	3,168	100.0
5	การจัดสรรโควตาสลากฯ แก่บุคคล คนละ 5 เล่ม (เล่มละ 100 คู่/ใบ)	2,363	74.6	805	25.4	3,168	100.0
6	กำหนดจุดจำหน่ายให้ผู้ค้าสลากรายย่อยทั่วประเทศ	2,334	73.7	834	26.3	3,168	100.0
7	การขายผ่านร้านสะดวกซื้อ	2,031	64.1	1,137	35.9	3,168	100.0
8	ปรับราคาหน้าสลากฯ เป็นใบ/คู่ละ 100 บาท พร้อมกับเพิ่มจำนวนรางวัล เช่น เพิ่มการออกรางวัลที่ 4 และ 5 และหมุนรางวัลเลขท้าย 3 ตัว เป็น 5 ครั้ง	1,950	61.6	1,218	38.4	3,168	100.0
9	การขายผ่านระบบตู้-ออนไลน์	1,805	57.0	1,363	43.0	3,168	100.0

ตอนที่ 7 ผลสำรวจผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลรายย่อย

การสำรวจกลุ่มเป้าหมายผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลรายย่อย เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมจากขอบเขตของโครงการปกติ โดยคณะผู้วิจัยคาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จะมีส่วนช่วยทำความเข้าใจสถานการณ์ของราคาสลากกินแบ่งรัฐบาลให้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตั้งราคาขายสลากกินแบ่งรัฐบาล การสำรวจครั้งนี้กำหนดกลุ่มเป้าหมายคือผู้จำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่) รายย่อย งดวันที่ 16 มีนาคม 2560 เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 17 - 28 มีนาคม 2560 ในพื้นที่เกี่ยวกับการสำรวจกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภค โดยสามารถเก็บรวบรวมได้จำนวนทั้งสิ้น 305 ตัวอย่าง ผลการสำรวจมีดังนี้

7.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวอย่างร้อยละ 57.0 เป็นเพศหญิง ขณะที่ร้อยละ 43.0 เป็นเพศชาย ด้านอายุพบว่าร้อยละ 57.7 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31 - 50 ปี ขณะที่ร้อยละ 34.4 อายุมากกว่า 50 ปี เพียงร้อยละ 7.9 ที่อายุอยู่ระหว่าง 18-30 ปี ส่วนระยะเวลาในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่จำหน่ายมาแล้วเป็นระยะเวลานาน โดยกลุ่มที่จำหน่ายสลากฯ มาเกินกว่า 5 ปี พบว่ามีอยู่รวมกันถึงร้อยละ 71.1 ส่วนกลุ่มที่จำหน่ายไม่เกิน 5 ปีมีอยู่รวมกันร้อยละ 28.9

(พิจารณาจากตารางที่ 49 - 51)

ตารางที่ 49 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ลำดับที่	เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1	ชาย	131	43.0
2	หญิง	174	57.0
รวม		305	100.0

ตารางที่ 50 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ

ลำดับที่	ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
1	18 - 30 ปี	24	7.9
2	31 - 50 ปี	176	57.7
3	มากกว่า 50 ปี	105	34.4
รวม		305	100.0

ตารางที่ 51 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในที่เคยจำหน่ายสลากฯ ต่อปี

ลำดับที่	ระยะเวลาในการจำหน่ายสลากฯ	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ถึง 1 ปี	16	5.3
2	1 – 5 ปี	72	23.6
3	6 – 10 ปี	99	32.4
4	11 – 20 ปี	71	23.3
5	มากกว่า 20 ปี	47	15.4
รวม		305	100.0

7.2 ช่องทางรับสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตัวอย่างร้อยละ 67.2 รับสลากฯ ผ่านวิธีการที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกำหนด ขณะที่ร้อยละ 57.7 รับสลากฯ ผ่านทางยี่ปี่ว ชาปี่ว และร้อยละ 9.5 เป็นผู้รับจ้างจำหน่าย ประเด็นที่น่าสนใจคือ กลุ่มที่รับสลากฯ ผ่านทางยี่ปี่ว ชาปี่วจ่ายค่าสลากฯ เฉลี่ยเล่มละ 7,549.23 บาท หรือสูงกว่าราคาปกติประมาณ 500 บาท (ตารางที่ 52)

นอกจากนี้หากแบ่งกลุ่มผู้รับเป็น 4 กลุ่ม โดยจำแนกตามระยะเวลาในการจำหน่ายสลากฯ พบว่าตัวอย่างผู้ค้ารายย่อยเพียงร้อยละ 32.8 ที่รับสลากฯ ผ่านกระบวนการที่สำนักงานสลากฯ กำหนด โดยไม่เกี่ยวข้องกับยี่ปี่ว ชาปี่ว ขณะที่ร้อยละ 33.8 รับจากสำนักงานสลากฯ และซื้อจากยี่ปี่ว ชาปี่วเพิ่มเติม และร้อยละ 23.9 ซื้อจากยี่ปี่ว ชาปี่ว อย่างเดียว ข้อสังเกตที่น่าสนใจ ผู้จำหน่ายสลากฯ รายย่อยไม่ว่าจะจำหน่ายมานานกี่ปี เกิดครั้งมีการซื้อสลากฯ จากยี่ปี่ว ชาปี่ว โดยกลุ่มหน้าใหม่หรือกลุ่มที่จำหน่ายไม่ถึง 1 ปีมีแนวโน้มรับสลากฯ จากกองสลากฯ น้อย และซื้อสลากฯ จากยี่ปี่ว ชาปี่ว มากกว่ากลุ่มอื่น (ตารางที่ 53)

ตารางที่ 52 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุวิธีรับสลากกินแบ่งรัฐบาลในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ที่ผ่านมา (โดยตอบมากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	วิธีรับสลากกินแบ่งรัฐบาล	จำนวน	ร้อยละ
1	ผ่านวิธีการที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกำหนด (อาทิ ลงทะเบียนและจองสลาก โคเวต้าจากหน่วยงาน มูลนิธิต่างๆ)	205	67.2
2	รับสลากฯ มาจาก ยี่ปี่ว ชาปี่ว - จำนวนเฉลี่ย 8.43 เล่ม/ ต่ำสุด 5 เล่ม/ สูงสุด 50 เล่ม - จำนวนเฉลี่ย 9.76 เล่ม/ ต่ำสุด 3 เล่ม/ สูงสุด 30 เล่ม - ราคาเฉลี่ยเล่มละ 7,549.23 บาท/ ต่ำสุด 7,040 บาท/ สูงสุด 8,500 บาท - จำนวนชุดเฉลี่ย 57.51 ชุด/ ต่ำสุด 5 ชุด/ สูงสุด 200 ชุด	176	57.7
3	เป็นผู้รับจ้างจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล	29	9.5

ตารางที่ 53 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุวิธีรับสลากกินแบ่งรัฐบาลในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 จำแนกตามระยะเวลาในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล

วิธีการรับสลาก	ภาพรวม		ระยะเวลาในการจำหน่ายสลากฯ									
			ไม่ถึง 1 ปี		1 - 5 ปี		6 - 10 ปี		11 - 20 ปี		มากกว่า 20 ปี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับตรงจากกองสลากอย่างเดียว	100	32.8	3	18.7	16	22.2	33	33.3	28	39.4	20	42.6
รับตรงจากกองสลากและซื้อจากปั๊ว	103	33.8	7	43.9	17	23.7	33	33.3	28	39.4	18	38.3
ซื้อจากปั๊วอย่างเดียว	73	23.9	3	18.7	23	31.9	26	26.3	13	18.4	8	17.0
รับจ้างจำหน่าย	29	9.5	3	18.7	16	22.2	7	7.1	2	2.8	1	2.1
รวม	305	100.0	16	100.0	72	100.0	99	100.0	71	100.0	47	100.0

7.3 สถานการณ์ด้านการจัดจำหน่าย

หากพิจารณาถึงสถานการณ์ด้านการจัดจำหน่าย กรณีสลากๆ แบบทั่วไป พบว่าประมาณ 1 ใน 3 คือร้อยละ 33.4 จำหน่ายไม่หมดเฉลี่ยเหลือประมาณ 123 ใบ/คู่ ส่วนกลุ่มที่จำหน่ายสลากๆ แบบรวมชุดพบว่าร้อยละ 39.3 จำหน่ายไม่หมด เหลือโดยเฉลี่ยประมาณ 28 ชุด (ตารางที่ 54)

เมื่อสอบถามกลุ่มที่จำหน่ายสลากๆ แบบรวมชุด ถึงผลกระทบต่อรายได้หากไม่ได้จำหน่ายสลากๆ ในลักษณะดังกล่าวพบว่าเกินครึ่งคือร้อยละ 54.8 จะได้รับผลกระทบทำให้รายได้ลดลง โดยหากหักค่าใช้จ่ายจากต้นทุนค่าสลากๆ แล้วรายได้จะลดลงเฉลี่ยประมาณ 5,526 บาท (ตารางที่ 55)

นอกจากนี้เมื่อสอบถามถึงสาเหตุที่นำไปสู่ปัญหาการจำหน่ายสลากเกินราคา ตัวอย่างระบุถึงปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกคือยี่สิบรายใหญ่ขึ้นราคา ร้อยละ 75.7 รองลงมาคือมีการขายต่อหลายทอด ร้อยละ 64.0 และระบบการกระจายสลากๆ ไม่ถึงมือผู้ค้ารายย่อย ร้อยละ 52.0 (ตารางที่ 56)

ตารางที่ 54 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุการจำหน่ายสลากเกินแบ่งรัฐบาลหมด ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา

ลำดับที่	การจำหน่ายหมด	จำนวน	ร้อยละ
<i>สลากแบบทั่วไป</i>			
1	จำหน่ายหมด	202	66.3
2	ไม่หมด	102	33.4
	● จำนวนเฉลี่ย 122.69 คู่/ ต่ำสุด 4 คู่/ สูงสุด 400 คู่		
3	ไม่ระบุ	1	0.3
รวม		305	100.0
<i>สลากแบบรวมชุด</i>			
1	จำหน่ายหมด	79	58.5
2	ไม่หมด	53	39.3
	● จำนวนเฉลี่ย 27.57 ชุด/ ต่ำสุด 1 ชุด/ สูงสุด 100 ชุด		
3	ไม่ระบุ	3	2.2
รวม		135	100.0

ตารางที่ 55 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างผู้จำหน่ายสลากๆ แบบรวมชุด ที่ระบุหากไม่ได้ขายแบบรวมชุด จะทำให้รายได้ลดลง (เฉพาะผู้ที่จำหน่ายสลากแบบชุด)

ลำดับที่	รายได้ลดลง	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่มีผลกระทบ	61	45.2
2	รายได้ลดลง รายได้หักจากต้นทุนค่าสลากๆ แล้ว ลดลงเฉลี่ย 5,526.39 บาทต่องวด/ ต่ำสุด 900 บาทต่องวด/ สูงสุด 20,000 บาทต่องวด	74	54.8
รวม		135	100.0

ตารางที่ 56 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความคิดเห็นต่อสาเหตุที่เกิดปัญหาสลากกินแบ่งรัฐบาล ขายแพงกว่าราคาหน้าสลากๆ (โดยตอบมากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	สาเหตุที่เกิดปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1	ยี่ปี่รายใหญ่ขึ้นราคา	227	75.7
2	มีการขายต่อหลายทอด	192	64.0
3	ระบบการกระจายสลากๆ ไม่ถึงมือผู้ค้ารายย่อย	156	52.0
4	จำนวนสลากๆ ไม่เพียงพอ ต้องหาเพิ่มจากยี่ปี่ ชาปี่	130	43.3
5	สำนักงานสลากๆ จำหน่ายสลากๆ ระบบขายขาด	83	27.7
6	ผู้ค้าสลากๆ รายย่อย ขายแพง	37	12.3
7	อื่นๆ อาทิ คอร์รัปชั่น เลขชุด เลขดังเลขสวย	12	4.0

7.4 ความเชื่อต่อเรื่อง “ห่วยลือค” และความเชื่อมั่นต่อการควบคุมราคาสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลสำรวจพบว่า ตัวอย่างผู้ค้าสลากๆ รายย่อยเกินครึ่งคือร้อยละ 55.8 เชื่อว่า ห่วยลือค มีจริง (ตารางที่ 57) ขณะเดียวกันเมื่อสอบถามถึงความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลปัจจุบันในการควบคุมราคาสลากๆ ไม่ให้เกิน 80 บาท พบว่ามีทิศทางความเห็นแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มที่มีทิศทางเชื่อมั่น คือเชื่อมั่นมากถึงมากที่สุด พบว่ามีอยู่ร้อยละ 24.2 กลุ่มที่สองเชื่อมั่นระดับปานกลาง มีอยู่ร้อยละ 36.1 และกลุ่มมีทิศทางไม่เชื่อมั่น คือเชื่อมั่นน้อยจนถึงไม่เชื่อมั่นเลย พบว่ามีอยู่ร้อยละ 39.7 (ตารางที่ 58)

ตารางที่ 57 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อว่า “ห่วยลือค” มีจริง

ลำดับที่	ความเชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1	เชื่อว่าจริง	170	55.8
2	ไม่เชื่อว่าจริง	119	39.0
3	ไม่ระบุ	16	5.2
รวม		305	100.0

ตารางที่ 58 แสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่าง ที่ระบุความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลปัจจุบันในความสามารถที่จะควบคุมราคาสลากฯ ให้ตรงตามราคาหน้าสลากฯ 80 บาท

ลำดับที่	ความเชื่อมั่น	จำนวน	ร้อยละ
1	น้อยที่สุด/ไม่เชื่อมั่นเลย	26	8.6
2	น้อย	95	31.1
3	ปานกลาง	110	36.1
4	มาก	66	21.6
5	มากที่สุด	8	2.6
รวม		305	100.0

บทที่ 4

บทสรุป และอภิปรายผล

โครงการสำรวจปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา และความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขในปัจจุบัน เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี) งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 (อายุ 18 – 69 ปี) ครอบคลุมพื้นที่ 11 จังหวัด ประกอบด้วย กรุงเทพฯ นนทบุรี สมุทรปราการ และพื้นที่อำเภอเมืองของ 7 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา ราชบุรี ชลบุรี และตรัง และพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รวมจำนวนทั้งสิ้น 3,171 ตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 17 - 28 มีนาคม 2560 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

บทสรุป

1. ความถี่และเหตุผลของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา

ส่วนใหญ่คือร้อยละ 75.2 ซื้อสลากฯ ค่อนข้างบ่อย จำแนกเป็นซื้อทุกงวด ร้อยละ 36.3 และซื้อเกือบทุกงวด ร้อยละ 38.9 เหตุผลในการซื้อที่มีน้ำหนักมากที่สุดคือ หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่ ร้อยละ 36.1 รองลงมาคือ ได้ลุ้นสนุก ชอบเสี่ยงโชค ร้อยละ 33.1 ส่วนเหตุผลอื่นๆ มีอยู่รวมกันคิดเป็นร้อยละ 30.8

เมื่อจำแนกข้อมูลออกตามคุณลักษณะต่างๆ พบข้อสังเกตกรณีจำแนกตามความถี่ในการซื้อ โดยกลุ่มที่ซื้อประจำ (ทุกงวด/งวดเว้นงวด) ให้น้ำหนักกับเหตุผลด้าน หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่เป็นอันดับแรกที่ร้อยละ 38.1 ส่วนกลุ่มที่ซื้อนานๆ ครั้ง (2 เดือนครั้งขึ้นไป) ให้น้ำหนักกับเหตุผลว่าได้ลุ้น/ชอบเสี่ยงโชค เป็นอันดับแรกที่ร้อยละ 37.3

2. จำนวนและลักษณะการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา

จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อโดยเฉลี่ยคือ 3.44 ใบ/คู่ต่องวด โดยประมาณร้อยละ 53 ซื้อเฉลี่ยงวดละ 1 - 2 ใบ/คู่ ร้อยละ 35.2 ซื้อเฉลี่ยงวดละ 3 - 5 ใบ/คู่ ส่วนกลุ่มที่ซื้อเกินกว่า 5 ใบ/คู่ต่องวด มีอยู่รวมกันร้อยละ 11.7 ส่วนจำนวนที่ซื้อต่องวดในปีที่ผ่านมาคือ 2559 (เฉลี่ยจาก 24 งวด) เฉลี่ยต่องวดคือ 4.50 อย่างไรก็ตามหากพิจารณาแนวโน้มโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือร้อยละ 53.0 ซื้อสลากเฉลี่ยต่องวดระหว่าง 1 - 2 ใบ/คู่ ขณะที่ประมาณ 1 ใน 3 ซื้อเฉลี่ยต่องวดประมาณ 3 - 5 ใบ/คู่ ผลสำรวจยังพบว่าร้อยละ 23.1 เคยซื้อสลากฯ ในลักษณะรวมชุด โดยกลุ่มดังกล่าว เป็นกลุ่มค้าขายรายย่อย/บริการรายย่อยมากที่สุด ร้อยละ 27.4 รองลงมาคือพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 20.6 และผู้ใช้แรงงาน/รับจ้างทั่วไปร้อยละ 17.7

3. สถานที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลและราคาซื้อ

ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ และในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย เป็น 2 แหล่งสำคัญที่มีการซื้อขายสลากฯ มากกว่าบริเวณอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 80.3 และ 51.0 ตามลำดับ ขณะที่วัด/ศาสนสถาน และห้างสรรพสินค้ามีการซื้อขายสลากฯ ในสัดส่วนรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 29.9 และ 25.3 ตามลำดับ

ราคาซื้อขายพบว่าเฉลี่ยสูงกว่าราคาหน้าสลากฯ เล็กน้อย คือใบ/คู่ละ 81.28 บาท เมื่อจำแนกตามแหล่งที่มีการซื้อขายพบว่าทุกสถานที่ ยกเว้นหน้ากองสลากฯ มีการจำหน่ายสลากฯ เกินราคา เฉลี่ยอยู่ที่ ใบ/คู่ละ 81.12 จนถึง 85.26 บาท โดยแหล่งที่พบว่าราคาซื้อขายเฉลี่ย สูงที่สุด 3 อันดับแรก คือร้านอาหาร ราคาเฉลี่ยใบ/คู่ละ 85.26 บาท รองลงมาคือ วัด/ศาสนสถาน ราคาเฉลี่ยใบ/คู่ละ 85.04 บาท และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ราคาเฉลี่ยใบ/คู่ละ 84.69 บาท

นอกจากนี้หากจำแนกข้อมูลตามคุณลักษณะสำคัญๆ จะพบว่าข้อสังเกตที่น่าสนใจสรุปได้ดังนี้

- กลุ่มที่อายุ 21 ปี ขึ้นไปมีแนวโน้มซื้อสลากฯ ในสถานที่หลากหลายกว่ากลุ่มที่อายุระหว่าง 18 - 20 ปี
- กลุ่มที่ซื้อสลากฯ เป็นประจำมีแนวโน้มซื้อสลากฯ ในสถานที่หลากหลายกว่ากลุ่มที่ซื้อนานๆ ครั้ง
- กลุ่มที่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด และไม่เคยซื้อ ทั้งสองกลุ่มซื้อสลากฯ จากแหล่งสำคัญ 2 แหล่ง คือ ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ และในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย ไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มที่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ซื้อจากสถานที่อื่นๆ มากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด
- ทุกกลุ่มอาชีพมีการซื้อสลากฯ ในสถานที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ และในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย เป็น 2 แหล่งที่มีการซื้อสลากฯ มากที่สุดในทุกกลุ่ม

4. พฤติกรรมการซื้อ “หอยไต้ดิน”

นอกจากซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแล้ว ร้อยละ 66.5 ยังซื้อ “หอยไต้ดิน” จำแนกเป็นร้อยละ 47.6 ซื้อเป็นประจำ (ทุกงวด/เกือบทุกงวด) ขณะที่ร้อยละ 18.9 ซื้อนานๆ ครั้ง ผลสำรวจยังพบว่า ร้อยละ 44.3 ซื้อ “หอยไต้ดิน” มากกว่าสลากฯ และร้อยละ 48.5 ระบุว่าได้เงินรางวัลจาก “หอยไต้ดิน” มากกว่าสลากฯ

5. การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

5.1 การพบเห็นการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา และการจำหน่ายแบบรวมชุด

ร้อยละ 35.5 ยังคงพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ เกินราคาอยู่ที่ ระหว่าง 85 - 150 บาท เฉลี่ย 97.16 ต่อใบ/คู่ ขณะเดียวกันตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 49.2 เคยพบเห็นว่ามีจำหน่ายสลากฯ แบบชุดอีกด้วย

5.2 ลักษณะการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวนและราคาที่ซื้อ

ส่วนใหญ่คือร้อยละ 82.9 ซื้อสลากฯ แบบใบ/คู่ อย่างเดียว ร้อยละ 3.9 ซื้อแบบรวมชุดอย่างเดียว และร้อยละ 13.2 ซื้อทั้งแบบใบ/คู่ และแบบรวมชุด โดยจำนวนและราคาที่ซื้อสรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่ซื้อในลักษณะใบ/คู่

- จำนวนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.82 ใบ/คู่ โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.5 ซื้อ 1 - 2 ใบ/คู่ รองลงมาร้อยละ 31.4 ซื้อ 3 - 5 ใบ/คู่ ส่วนกลุ่มที่ซื้อเกินกว่า 5 ใบ/คู่ มีอยู่ร้อยละ 7.0
- ราคาเฉลี่ยที่ซื้อสูงกว่าราคาหน้าสลากฯ เล็กน้อยคือ 80.71 บาท ต่ำสุด 75 บาท สูงสุด 120 บาท ทั้งนี้กลุ่มที่ซื้อสลากฯ งวดวันที่ 16 มี.ค. 60 ในราคาสูงกว่า 80 บาท พบว่ามีอยู่ร้อยละ 15.1
- กลุ่มที่ซื้อสลากฯ สูงกว่า 80 บาทมีอยู่ร้อยละ 15.1

กลุ่มที่ซื้อในลักษณะรวมชุด

- พบการซื้อรวมชุดตั้งแต่ 2 ใบ/คู่ จนถึง 20 ใบ/คู่ จำนวนที่ซื้อเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.81 ชุด
- ประเภทการรวมชุดที่ซื้อมากที่สุด คือ แบบรวมชุด 5 ใบ/คู่ ร้อยละ 49.1 และแบบรวมชุด 2 ใบ/คู่ ร้อยละ 29.1
- ราคาที่ซื้อ เมื่อคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยต่อใบ/คู่ อยู่ที่ประมาณใบ/คู่ละ 100 บาท สูงกว่าราคาราคาหน้าสลากฯ ปกติ ประมาณ 20 บาท

6. ความคิดเห็นต่อการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาราคาหน้าสลากฯ

6.1 สาเหตุที่ทำให้มีการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา

เหตุผลที่ระบุถึงอันดับแรกคือ มีการขายต่อหลายทอด ร้อยละ 67.8 รองลงมาใกล้เคียงกัน คือผู้ค้าสลากฯ รายย่อย ขายแพง ร้อยละ 54.2 และยี่สิบรายใหญ่ปั่นราคา ร้อยละ 53.6

6.2 การที่เด็กและผู้พิการเป็นผู้ขายสลากฯ เกินราคา มีผลให้ตัดสินใจซื้อได้ง่ายขึ้นหรือไม่

ร้อยละ 47.2 ระบุว่ามีส่วนทำให้ตัดสินใจสลากฯ เกินราคา “ได้ง่ายขึ้น” ขณะที่ร้อยละ 52.6 ระบุว่าไม่มีผล

6.3 ความรู้สึกเมื่อต้องซื้อสลากฯ เกินราคา

ร้อยละ 39.5 ระบุว่าไม่มีทางเลือก ขณะที่ร้อยละ 26.4 ระบุว่าไม่สนใจ ขณะที่ร้อยละ 20.2 รู้สึกว่ากำลังช่วยเหลือ/สนับสนุนคนค้าขายสุจริตให้อยู่รอด และร้อยละ 13.8 ระบุว่ากำลังสนับสนุนให้มีการหาผลประโยชน์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง

6.4 เชื่อหรือไม่ว่า “ปัจจุบันไม่มีกลุ่มอิทธิพลเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าสลากฯ”

ร้อยละ 42.4 ไม่แน่ใจ ขณะที่ร้อยละ 27.9 เชื่อ และร้อยละ 29.7 ไม่เชื่อ อย่างไรก็ตามกลุ่มนี้ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 75.2 ยังเชื่อว่าจัดการได้ ขณะที่ร้อยละ 23.7 เชื่อว่าจัดการไม่ได้ โดยให้เหตุผลสำคัญหลายประการ อาทิ การจัดการไม่จริงจัง/ยังแก้ไขปัญหามิถูกจุด เจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลังเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

6.5 เชื่อหรือไม่ว่า “ห่วยลือค” มีจริง

เกินครึ่งคือร้อยละ 56.8 เชื่อว่า “ห่วยลือค” มีจริง

7. ความคิดเห็นต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาราคาหน้าสลากฯ

มาตรการรับรู้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือลดการออกรางวัลเลขท้าย 3 ตัว (จาก 4 รางวัลเหลือ 2 รางวัล) แล้วเพิ่มรางวัลเลขหน้า 3 ตัว 2 รางวัล ร้อยละ 78.3 รองลงมา มาตรการเกี่ยวกับการยกเลิกรางวัลแจ็คพ็อต นำเงินไปเพิ่มให้รางวัลที่ 1 จาก 2 ล้านบาท เป็น 3 ล้านบาท ร้อยละ 68.9 และมาตรการปรับเพิ่มบทลงโทษผู้ที่จำหน่ายสลากฯ เกินราคา มีการรับรู้ร้อยละ 66.4 ส่วนมาตรการที่เหลือยังมีระดับการรับรู้ไม่มากนัก โดยเฉพาะมาตรการเกี่ยวกับการเพิ่มกำไรให้กับผู้จำหน่ายรายย่อยใบ/คู่ละ 4 บาท ที่พบว่ามีตัวอย่างที่ระบุรับรู้เพียงร้อยละ 27.4

ด้านระดับความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหา ภาพโดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยมาตรการที่ตัวอย่างมีแนวโน้มเชื่อมั่นว่าจะแก้ไขปัญหาได้มากที่สุดคือ การปรับเพิ่มบทลงโทษผู้ที่จำหน่ายสลากฯ เกินราคา และการ

ตรวจสอบ จับ ปรับ และยึดโควตา โดยทั้งสองมาตรการข้างต้นมีผู้ที่เชื่อว่าจะช่วยแก้ปัญหาได้ในระดับมากถึงมากที่สุด รวมกันคิดเป็นร้อยละ 26.5 และ 25.5

ผลการสำรวจยังพบว่าร้อยละ 55.0 เชื่อว่าการเพิ่มจำนวนสลากาฯ มีส่วนช่วยลดปัญหา การขายสลากาฯ เกินราคาในระดับปานกลาง ขณะที่ร้อยละ 36.1 เชื่อมั่นน้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย

ด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการออกสลากาฯ รูปแบบใหม่ๆ ร้อยละ 62.3 เชื่อมั่นว่าสามารถช่วยแก้ไข ปัญหาได้ในระดับปานกลาง ขณะที่ร้อยละ 31.4 เชื่อมั่นน้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย

ด้านความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลในการควบคุมราคาสลากาฯ ให้ตรงตามราคาด่านสลากาฯ 80 บาท ร้อยละ 55.4 เชื่อมั่นปานกลาง ร้อยละ 24.3 เชื่อมั่นน้อย/ไม่เชื่อมั่นเลย ขณะที่ร้อยละ 20.2 ที่เชื่อมั่นมาก/มากที่สุด

สำหรับการรับรู้ต่อกฎหมายการกำหนดอายุ ผู้ซื้อและผู้ขายสลากาฯ ซึ่งพบว่าตัวอย่างที่รับรู้กฎหมาย กำหนดให้คนที่ซื้อและขายสลากาฯ ینแบ่งรัฐบาลได้ต้องมีอายุ 18 บริบูรณ์ขึ้นไปเท่านั้น มีประมาณครึ่งหนึ่ง คือ ร้อยละ 52.6

8. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาขายสลากาฯ ینแบ่งรัฐบาลเกินราคาด่านสลากาฯ

เมื่อสอบถามความคิดเห็นต่อข้อเสนอการแก้ไขปัญหาขายสลากาฯ ینแบ่งรัฐบาลเกินราคาด่านสลากาฯ รวม 9 ข้อ ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย โดยข้อเสนอที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ การจัดสรรโควตาสลากาฯ ควรให้ความสำคัญกับกลุ่ม ผู้พิการ ผู้สูงอายุที่ไม่มีบ้านอยู่ ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มองค์กรสาธารณะกุศลที่จำหน่ายสลากาฯ จริง ร้อยละ 87.7 รองลงมาคือ ผู้ค้าสลากาฯ ต้องมีและแสดงใบอนุญาตขาย ร้อยละ 87.5 อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตสำหรับการขายผ่าน ระบบตู้-ออนไล์ ที่พบว่าตัวอย่างที่ระบุว่าเป็นด้วย มีสัดส่วนต่ำกว่าข้อเสนอด้านอื่นๆ ก่อนข้างชัดเจนคือ คือร้อยละ 57.0

การอภิปรายผล

ประสิทธิผลของการควบคุมราคาสลากาฯ ینแบ่งรัฐบาล

1) ระบบการกระจายสลากาฯ ینแบ่งรัฐบาล ยังขาดความรัดกุมในกระบวนการควบคุม ทำให้พบว่ายังมีกลุ่ม นายทุน (ยี่ปัว ชาปัว) สามารถรวบรวมสลากาฯ และจำหน่ายต่อให้ผู้ค้ารายย่อย ซึ่งข้อมูลที่สามารถยืนยันถึง สถานการณ์ดังกล่าวได้เป็นอย่างดีคือ “รูปแบบการจำหน่ายสลากาฯ แบบรวมชุด” ดังข้อมูลการสำรวจที่พบว่า ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา มีตัวอย่างที่ซื้อสลากาฯ แบบรวมชุดถึงประมาณ 1 ใน 4 หรือร้อยละ 23.1 ขณะเดียวกันผลจากการ สํารวจถึงสถานการณ์ล่าสุดคือ การจำหน่ายสลากาฯ งวดประจำวันที่ 16 มีนาคม 2560 ตัวอย่างที่สำรวจถึงประมาณ ครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 49.2 ยังคงพบเห็นลักษณะการจำหน่ายสลากาฯ แบบรวมชุดอยู่ นอกจากนี้ข้อมูลการสำรวจกลุ่ม ผู้ค้ารายย่อยเองก็พบแนวโน้มที่สอดคล้องกันว่า ผู้ค้ารายย่อยเกินครึ่ง หรือประมาณร้อยละ 57 มีการซื้อสลากาฯ จาก ยี่ปัว ชาปัว

2) การควบคุมราคาสลากาฯ ینแบ่งรัฐบาล หากพิจารณาจากข้อมูลการซื้อขายในช่วงปี 2560 ที่ผ่านมาพบว่า ในการซื้อสลากาฯ แบบทั่วไป (เป็นใบ/คู่) ราคาซื้อเฉลี่ยใบ/คู่ละ 81.28 บาท ขณะที่ล่าสุดในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 เฉลี่ยอยู่ที่ 80.71 บาทต่อใบ/คู่ สูงกว่าราคาที่ควบคุมเพียงเล็กน้อย ซึ่งถือเป็นแนวโน้มที่ดีสำหรับผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม

ตามผู้วิจัยตั้งเป็นข้อสังเกตว่า ข้อมูลข้างต้นเป็นเพียงการสะท้อนภาพสถานการณ์เพียงบางส่วน เนื่องจากพิจารณาเฉพาะราคาสลากฯ ที่ผ่านการซื้อขาย ไม่ใช่ราคา ณ จุดขาย ซึ่งเป็นภาพรวมตลาดการซื้อขายสลากฯ ที่แท้จริง ซึ่งการพิจารณาประสิทธิผลของการควบคุมราคาสลากฯ จำเป็นต้องพิจารณาข้อมูลประกอบด้วย ว่าอยู่ที่ระดับใด สูงกว่าราคาควบคุมหรือไม่ ซึ่งกรณีดังกล่าว ข้อมูลการสำรวจพบว่า ในงวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ตัวอย่างประมาณร้อยละ 35 ยังคงพบเห็นการขายสลากฯ เกินราคากำหนด เฉลี่ยอยู่ที่ 97.16 บาท โดยราคาที่พบเห็นอยู่ระหว่าง 85 - 150 บาท หรือ ซึ่งข้อมูลดังกล่าว

3) ราคาจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแบบรวมชุดสูงกว่าราคาควบคุมค่อนข้างมาก โดยข้อมูลการสำรวจราคาที่มีการซื้อขายในลักษณะรวมชุด งวดประจำวันที่ 16 มีนาคม 2560 เมื่อคำนวณราคาเฉลี่ยต่อใบ/คู่แล้วพบว่าสูงถึงประมาณใบ/คู่ ละ 100 บาท หรือสูงกว่าราคาควบคุมถึงประมาณ 25%

4) สถานการณ์ด้านการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาควบคุม กระจายไปในทุกสถานที่ ดังผลการสำรวจที่พบว่า ในปี 2560 จากสถานที่จำหน่ายสลากฯ 12 ประเภทที่สอบถาม พบว่าเกือบทุกที่มีการจำหน่ายสลากฯ เกินราคา มีเพียงแห่งเดียวที่พบว่าราคาสลากฯ อยู่ตามมาตรฐานที่ควบคุมคือ บริเวณหน้ากองสลากฯ โดยราคาสูงสุดที่พบสำหรับการจำหน่ายในแต่ละที่อยู่ระหว่าง 100 - 120 บาทต่อใบ/คู่ ยกเว้นวัด/ศาสนสถาน ที่พบว่าราคาสูงสุดเพิ่มสูงถึง 150 บาทต่อใบ/คู่

ทัศนคติต่อการซื้อสลากกินแบ่งเกินราคา

มาตรการควบคุมราคาสลากฯ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชนหรือผู้บริโภค ในการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร และหลีกเลี่ยง (ไม่สนับสนุน) ผู้ที่ขายสลากฯ เกินราคาที่กำหนด อย่างไรก็ตามข้อมูลจากการสำรวจตั้งเป็นข้อสังเกตได้ว่า ทัศนคติของผู้บริโภคหรือภาคประชาชนในปัจจุบัน ยังไม่นำไปสู่การมีส่วนร่วมมากนัก เนื่องจากมีเพียงร้อยละ 13.8 ที่เห็นว่าการซื้อสลากฯ เกินราคาเป็นการสนับสนุนให้มีการหาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง ขณะที่ส่วนใหญ่ยังคงมีทัศนคติในทิศทางอื่นๆ เช่นไม่มีทางเลือก ไม่รู้สึกสนใจ ที่น่าสนใจคือ ร้อยละ 20.5 มองว่าเป็นการช่วยเหลือให้คนที่ประกอบอาชีพสุจริตอยู่รอด ซึ่งเป็นทิศทางที่สนับสนุนให้มีการขายสลากฯ เกินราคา

ทัศนคติข้างต้นมีผลทางบวกต่อการจำหน่ายสลากฯ เกินราคา ทำให้มองข้ามระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้อง ผลการสำรวจยังพบแรงเสริมสำคัญที่ส่งผลให้ซื้อสลากฯ เกินราคาได้ง่ายขึ้น คือ การที่ผู้จำหน่ายเป็นเด็กหรือผู้พิการ ซึ่งเกือบครึ่งคือร้อยละ 47 ระบุว่ามีส่วนทำให้การตัดสินใจซื้อสลากฯ เกินราคาได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

แนวโน้มทัศนคติดังกล่าวสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่พบว่าจำนวนไม่น้อยที่ยอมรับและยังคงซื้อสลากฯ เกินราคาอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสลากฯ แบบรวมชุด ซึ่งแม้ว่าราคาขายโดยเฉลี่ยจะสูงกว่าราคาปกติถึงประมาณ 25% แต่ยังคงได้รับการตอบรับจากผู้บริโภค ดังผลสำรวจที่พบว่าตั้งแต่ช่วงปี 2560 เป็นต้นมา ตัวอย่างประมาณร้อยละ 23 มีการซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ขณะที่ล่าสุดคืองวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ก็พบตัวอย่างที่ซื้อสลากฯ ลักษณะดังกล่าวถึงประมาณร้อยละ 17

ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อการบริหารจัดการ และมาตรการที่ใช้

ปัญหาสำคัญประการแรกที่พบคือ ภาพลักษณ์ด้านความโปร่งใสในการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งถือได้ว่ายังอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงเนื่องจากตัวอย่างถึงประมาณ 57% ยังมีความเชื่อว่า “ หวยลื้อค ” มีจริง

ด้านความเชื่อมั่นต่อการควบคุมราคาสลากฯ พบว่ายังคงอยู่ในระดับปานกลาง โดยตัวอย่างเพียงร้อยละ 20.2 ที่ระบุว่าเชื่อมั่นมากถึงมากที่สุดว่าจะสามารถควบคุมราคาให้อยู่ในระดับ 80 บาทต่อใบ/คู่ได้ ทำนองเดียวกันกลุ่มที่เชื่อว่าสามารถปราบปรามกลุ่มอิทธิพลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าสลากฯ ยังมีเพียงร้อยละ 27.9

ระดับความเชื่อมั่นข้างต้น น่าจะเชื่อมโยงจากการรับรู้ต่อสถานการณ์การจำหน่ายสลากฯ เกินราคา ซึ่งพบเห็นกันได้ทั่วไปในสถานที่ต่างๆ อย่างกว้างขวาง อีกทั้งในบางสถานที่ราคาสลากฯ ที่จำหน่ายถือว่าอยู่ในระดับที่สูงกว่าราคา 80 บาทต่อใบ/คู่ค่อนข้างมาก ดังรายละเอียดที่กล่าวถึงแล้วข้างต้น ผู้วิจัยตั้งเป็นข้อสังเกตว่า การรับรู้ดังกล่าว นอกจากจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นด้านการบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังน่าจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อมาตรการสำคัญๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอีกด้วย ดังจะเห็นได้มีตัวอย่างเพียงส่วนน้อยที่เชื่อมั่นว่ามาตรการต่างๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่จะมีส่วนช่วยแก้ปัญหาการขายสลากฯ เกินราคาได้

การรับรู้ต่อกฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องในการควบคุมราคาสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า การสื่อสารระหว่างภาครัฐกับประชาชนอาจยังมีไม่มากพอ ทำให้การรับรู้ต่อกฎหมาย และมาตรการต่างๆ ที่ใช้ในการควบคุมราคาสลากฯ ยังไม่ทั่วถึง ดังผลสำรวจที่พบว่าเพียงร้อยละ 52.6 ที่ทราบว่า กฎหมายกำหนดให้ผู้ซื้อ หรือขายสลากฯ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ขณะที่การรับรู้ต่อมาตรการที่ใช้ในการควบคุมทำการสอบถามรวมทั้งสิ้น 8 ด้าน มีเพียง 3 ด้านที่มีการรับรู้ค่อนข้างชัดเจน คือ ส่วนที่เหลือยังมีการรับรู้ไม่มากนัก โดยมีถึง 4 มาตรการที่มีการรับรู้ไม่ถึงครึ่ง

ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์สำคัญในการสำรวจครั้งนี้ นอกจากการทำความเข้าใจถึงสถานการณ์ปัญหาในปัจจุบัน แล้ว ยังให้น้ำหนักกับความคิดเห็นของผู้บริโภค ต่อข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา ซึ่งครอบคลุมมิติด้านต่างๆ ทั้งการจัดสรรและกระจายสลากฯ การปรับเปลี่ยนระบบเงินรางวัล การปรับปรุงวิธีการและช่องทางการจำหน่าย ฯลฯ ซึ่งตัวอย่างผู้บริโภคที่สำรวจส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าควรมีการนำไปดำเนินการประกอบด้วย

1. ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุที่ไม่มีบ้านอยู่ ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มองค์กรสาธารณะกุศลที่จำหน่ายสลากฯ จริงๆ

2. การจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งมาจัดตั้งเป็นกองทุนรับซื้อคืนสลากฯ ที่จำหน่ายไม่หมด และเป็นสวัสดิการให้ผู้ค้าสลากรายย่อย ซึ่งทั้ง 2 แนวทางส่งผลโดยตรงต่อการลดภาระกับผู้ค้ารายย่อย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อย ขณะเดียวกันยังส่งผลในทางอ้อมต่อผู้บริโภคที่จะสามารถซื้อสลากได้ในราคาที่ลดลง เนื่องจากผู้ค้ารายย่อยไม่ต้องบวกค่าความเสี่ยงในกรณีจำหน่ายสลากไม่หมด และจากผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับทั้ง 2 แนวทางดังกล่าว พบว่ากลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่ถึงกว่าร้อยละ 80 เห็นด้วยกับทั้ง 2 แนวทางข้างต้น

3. ผู้ขายต้องมีและแสดงใบอนุญาตขายสลากฯ แนวทางนี้ส่งผลโดยตรงต่อมาตรการควบคุมกระบวนการค้าสลากฯ อย่างน้อย 2 ประการ ประการแรกคือการยืนยันตัวตนของผู้ค้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย อันเป็นการช่วยลดทอนปัญหากลุ่มผู้ค้านอกระบบในลักษณะต่างๆ เช่นกลุ่มที่รับจ้างจำหน่ายสลากฯ ประการที่สองแนวทางดังกล่าวจะมีส่วนช่วยลดทอนการจำหน่ายสลากฯ เกินราคา เนื่องจากมีการแสดงตัวตนที่ชัดเจนว่าผู้ขายเป็นใคร

4. การปรับราคาหน้าสลากพร้อมกับเพิ่มจำนวนรางวัล และเงินรางวัล เป็นแนวทางปฏิรูปอีกประการที่ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย โดยระดับราคาที่เหมาะสมคือ 100 บาท อย่างไรก็ตามการปรับราคาหน้าสลากดังกล่าวจำเป็นต้องตั้งอยู่บนเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการคือต้องสามารถควบคุมสลากให้เป็นไปตามราคาที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง รวมทั้งสามารถสร้างความเชื่อมั่นกับผู้บริโภคว่ามีระบบการจับรางวัลที่โปร่งใส ตรงไปตรงมา

5. แนวคิดเกี่ยวกับช่องทางจำหน่ายสลากฯ ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ 2 แนวทางคือ การกำหนดจุดจำหน่ายให้ผู้ค้าสลากฯ รายย่อย และการขายผ่านร้านสะดวกซื้อ ส่วนช่องทางการขายผ่านระบบตู้-ออนไลน์ พบว่ายังมีความเห็นแบ่งเป็น 2 ทิศทาง คือมีทั้งกลุ่มที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 57 : 43 จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจและควรทำความเข้าใจเพิ่มเติมในกลุ่มที่ยังไม่เห็นด้วย ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างมาก นอกจากนี้การขับเคลื่อนแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดช่องทางจัดจำหน่ายดังกล่าว ยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อกลุ่มผู้ค้า ดังนั้นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงผลกระทบ ข้อดี ข้อเสีย ที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับทุกกลุ่มต่อไป

6. การประชาสัมพันธ์ สื่อสารกับสังคม ผลการสำรวจชี้ให้เห็นค่อนข้างชัดเจนว่า ผู้บริโภคยังรับรู้ถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการในการดำเนินงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่มากนัก ดังนั้นการเพิ่มเติมด้านการประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น โดยแนวทางการประชาสัมพันธ์นอกจากจะเป็นการสร้างการรับรู้ถึงแนวทางการมาตรการและข้อมูลสำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงการสร้างทัศนคติและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการซื้อสลากฯ เกินราคา เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมให้มากขึ้น อันถือเป็นแนวทางสำคัญประการหนึ่งของการแก้ไขปัญหาการขายสลากฯ เกินราคาอีกด้วย

ภาคผนวก

โครงการสำรวจปัญหาการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา
และความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขในปัจจุบัน
งวดประจำวันที่ 16 มีนาคม 2560 (ผู้ที่ซื้อสลากฯ ระหว่างวันที่ 2 มีนาคมถึง 16 มีนาคม 2560)

โดย

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน (Center for Gambling Studies) คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ร่วมกับ ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB)

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้สอบถามถึงประสบการณ์การซื้อสลากฯ ที่ผ่านมา รวมถึงงวดประจำวันที่ 16 มีนาคม 2560 เพื่อสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านราคา รวมถึงความคิดเห็นต่อข้อเสนอเพื่อแก้ปัญหาลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งคำตอบของทุกท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาสลากฯ ให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม

ทั้งนี้ ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จะถูกนำไปใช้โดยภาพรวมไม่เจาะจงตัวบุคคล คณะผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

SAB

Research Centre for Social and Business Development Co., Ltd.

สอบถามเฉพาะผู้ที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่) งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ที่มีอายุ 18 – 69 ปีเท่านั้น

ตัวอย่างสลากฯ

ภาพด้านซ้าย เรียกว่า สลากฯ 1 ใบ/คู่

ส่วนที่ 1 ประสิทธิภาพการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (ลอตเตอรี่)

- ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล บ่อยครั้งเพียงใด
☐ ทุกงวด ☐ เกือบทุกงวด/งวดเว้นงวด ☐ 2 เดือน/ครั้ง ☐ 3 เดือน/ครั้ง ☐ มากกว่า 3 เดือน/ครั้ง
- ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ด้วยเหตุผลใดเป็นสำคัญ โปรดเรียงลำดับโดยระบุเลขตามความสำคัญ 3 อันดับแรก (1, 2, 3)
หวังรวย/ได้เงินก้อนใหญ่ ได้ลุ้นสนุก ชอบเสี่ยงโชค เปิดประตูดวง/ดักโชคในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด
ช่วยคนขาย ให้รัฐบาลมีเงินไปช่วยสังคม มั่นใจว่าถูกรางวัลแล้วจะได้เงิน (ไม่ถูกโกง)
อื่นๆ ระบุ.....
- หากเปรียบเทียบจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ท่านซื้อเฉลี่ยต่องวด ระหว่างปี 2559 กับปี 2560 เป็นอย่างไร
 3.1 ในปี 2559 ที่ผ่านมามี ท่านซื้อสลากฯ เฉลี่ยงวดละประมาณกี่ใบ/คู่ ระบุ ใบ/คู่
 3.2 ตั้งแต่ปี 2560 หรือหลังปีใหม่เป็นต้นมา ท่านซื้อสลากฯ เฉลี่ยงวดละประมาณกี่ใบ/คู่ ระบุ ใบ/คู่
- ในปี 2560 ท่านเคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุดบ้างหรือไม่
☐ ไม่เคยซื้อสลากฯ แบบรวมชุด ☐ เคย ชุดใหญ่ที่สุดที่เคยซื้อ คือ..... ใบ/คู่ ราคาที่ท่านซื้อชุดละ บาท
- ในปี 2560 ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จากแหล่งใดบ้าง และ ราคาเฉลี่ยที่ซื้อในสถานที่แต่ละแห่ง ใบ/คู่ละกี่บาท (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

สถานที่	เคยซื้อหรือไม่ ถ้าเคยระบุราคาเฉลี่ยต่อใบ/คู่	สถานที่	เคยซื้อหรือไม่ ถ้าเคยระบุราคาเฉลี่ยต่อใบ/คู่
1) หน้าสำนักงานสลากฯ	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท	7) ท่ารถ / ท่าเรือ	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท
2) ห้างสรรพสินค้า	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท	8) ในชุมชน/หมู่บ้าน/ปากซอย	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท
3) สถานศึกษา	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท	9) สวนสาธารณะ	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท
4) วัด/ศาสนสถาน	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท	10) ร้านอาหาร	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท
5) ย่านการค้า/ตลาด/หน้าร้านสะดวกซื้อ	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท	11) สถานที่ราชการ	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท
6) ปิมน้ำมัน	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท	12) สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	☐ ไม่เคย ☐ เคย บาท
โดยเฉลี่ย ท่านซื้อสลากฯ ใบ/คู่ละบาท ราคาสูงสุดที่เคยซื้อใบ/คู่ละ บาท ราคาต่ำสุดที่เคยซื้อใบ/คู่ละบาท			

- นอกจากสลากกินแบ่งรัฐบาลแล้ว ท่านซื้อ “หวยใต้ดิน” ด้วยหรือไม่ (เน้นย้ำว่าเฉพาะในปี 2560)
☐ ทุกงวด ☐ เกือบทุกงวด/งวดเว้นงวด ☐ 2 เดือน/ครั้ง ☐ 3 เดือน/ครั้ง ☐ มากกว่า 3 เดือน/ครั้ง
☐ ไม่เคยซื้อ (ข้ามไปตอบข้อ 9)
- โดยเฉลี่ย ท่านซื้อ “สลากกินแบ่งรัฐบาล” หรือ “หวยใต้ดิน” อย่างใดมากกว่ากัน
☐ สลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า ☐ หวยใต้ดินมากกว่า ☐ พอๆ กัน
- จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ท่านได้เงินรางวัล จาก “สลากกินแบ่งรัฐบาล” หรือ “หวยใต้ดิน” อย่างใดมากกว่ากัน
☐ สลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า ☐ หวยใต้ดินมากกว่า ☐ พอๆ กัน

ส่วนที่ 2 การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560

- ในช่วงการจำหน่ายสลากฯ งวด 16 มีนาคม 2560 ท่านพบเห็นการจำหน่ายสลากในลักษณะรวมชุดบ้างหรือไม่
☐ พบเห็น แผงที่ชุดชุดละกี่บาท..... บาท จากการรวมชุดกี่ใบ/คู่ ใบ/คู่ () ไม่ทราบราคา
☐ ไม่เห็น
- ในช่วงการจำหน่ายสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ท่านพบเห็นการจำหน่ายสลากฯ เกินกว่า ใบ/คู่ละ 80 บาท บ้างหรือไม่
☐ พบเห็น แผงที่ชุดใบ/คู่ละกี่บาท..... บาท ☐ ไม่เห็น

11. ท่านซื้อสลากฯ งวดวันที่ 16 มีนาคม 2560 ในลักษณะใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] ซื้อแบบเป็นใบ/คู่ (ไม่มีการรวมชุด) จำนวน ใบ/คู่

ราคาสลากฯ เฉลี่ยที่ซื้อ ใบ/คู่ ละ บาท สูงสุดที่ซื้อ ใบ/คู่ละ บาท ต่ำสุด ที่ซื้อ ใบ/คู่ละ บาท

[] ซื้อแบบรวมเป็นชุด ซื้อการรวมชุดลักษณะใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลักษณะสลากฯ ที่รวมชุด	ราคาต่อชุด	จำนวนที่ซื้อ	ลักษณะสลากฯ ที่รวมชุด	ราคาต่อชุด	จำนวนที่ซื้อ
[] ชุด 2 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด	[] ชุด 3 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด
[] ชุด 4 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด	[] ชุด 5 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด
[] ชุด 6 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด	[] ชุด 8 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด
[] ชุด 10 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด	[] ชุด 12 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด
[] ชุด 15 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด	[] ชุด 20 ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด
[] ชุด ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด	[] ชุด ใบ/คู่	ชุดละ.....บ.	ซื้อ ชุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ

12. ท่านคิดว่า สลากกินแบ่งรัฐบาล ขายแพงกว่าราคาหน้าสลากฯ เพราะเหตุใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] สำนักงานสลากฯ จำหน่ายสลากฯ ระบบขายขาด

[] ยี่สิบรายใหญ่ปั่นราคา

[] มีการขายต่อหลายทอด

[] ผู้ค้าสลากฯ รายย่อย ขายแพง

[] ระบบการกระจายสลากฯ ไม่ถึงมือผู้ค้ารายย่อย

[] อื่นๆ ระบุ.....

13. การที่คนขายสลากฯ เป็นเด็ก หรือผู้พิการ มีส่วนให้ท่านตัดสินใจ ซื้อสลากฯ เกินราคา ได้ง่ายกว่าคนธรรมดาหรือไม่

[] มีส่วนให้ตัดสินใจซื้อสลากฯ เกินราคา ง่ายขึ้น

[] ไม่มีส่วน

14. เมื่อต้องซื้อสลากฯ ในราคาที่สูงกว่าราคาหน้าสลากฯ ท่านมีความรู้สึกอย่างไร (เลือกเพียงข้อเดียว)

[] กำลังสนับสนุนให้มีการหาผลประโยชน์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง

[] กำลังช่วยเหลือ / สนับสนุนคนค้าขายสุจริตให้อยู่รอด

[] ไม่มีทางเลือก

[] ไม่สนใจ

15. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า การค้าสลากในปัจจุบันไม่มีกลุ่มอิทธิพลแล้ว

[] เชื่อ

[] ไม่เชื่อ คิดว่ารัฐบาล / สำนักงานสลากฯ จะจัดการปัญหาผู้มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าสลากฯ ได้หรือไม่

☐ จัดการได้

☐ จัดการไม่ได้ เพราะ

[] ไม่แน่ใจ

16. ท่านเชื่อว่า “ห่วยลือค” มีจริงหรือไม่

[] เชื่อว่ามีจริง

[] ไม่เชื่อว่ามีจริง

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหাজำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาดน้ำสลากๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

17. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีมาตรการต่อไปนี้ ในการแก้ไขปัญหাজำหน่ายสลากๆ เกินราคา และท่านคิดว่ามาตรการนั้นๆ มีผลต่อการแก้ไขปัญห
ได้มากน้อยเพียงใด

มาตรการในการแก้ไขปัญหাজำหน่ายสลากๆ เกินราคา	การรับรู้		ผลต่อการแก้ไขปัญห					
	ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1) เพิ่มกำไรให้กับผู้จำหน่ายรายย่อยใบ/คู่ละ 4 บาท								
2) ยกเลิกรางวัลแฉคพืด นำเงินไปเพิ่มให้รางวัลที่ 1 จาก 2 ล้านบาท เป็น 3 ล้านบาท								
3) ลดการออกรางวัลเลขท้าย 3 ตัว (จาก 4 รางวัล เหลือ 2 รางวัล) แล้วเพิ่มรางวัลเลขหน้า 3 ตัว 2 รางวัล								
4) ลดโควตาสลากๆ นิติบุคคล และองค์กร สาธารณประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ								
5) เปิดให้ผู้จำหน่ายรายย่อย ซื้อ-ส่งจองสลากๆล่วงหน้าจากกองสลากๆ โดยตรง								
6) ปรับเพิ่มบทลงโทษผู้ที่จำหน่ายสลากๆ เกินราคา								
7) การตรวจสอบ จับ ปรับ และยึดโควตา								
8) ตรวจสอบเส้นทางรายได้ และทรัพย์สินของผู้ที่ ได้รับจัดสรรโควตา โดยความร่วมมือจาก กรมสรรพากร								

18. ท่านเชื่อมั่นเพียงใดว่าการเพิ่มจำนวนสลากๆ มีส่วนช่วยลดปัญหา การขายสลากๆ เกินราคา

[] น้อยที่สุด/ไม่เชื่อมั่นเลย [] น้อย [] ปานกลาง [] มาก [] มากที่สุด

19. ท่านเชื่อมั่นเพียงใดว่าการมีสลากรูปแบบใหม่ๆ จะช่วยลดปัญหาสลากเกินราคา

[] น้อยที่สุด/ไม่เชื่อมั่นเลย [] น้อย [] ปานกลาง [] มาก [] มากที่สุด

20. ท่านเชื่อมั่นต่อรัฐบาลปัจจุบันมากน้อยเพียงใด ที่จะสามารถควบคุมราคาสลากๆ ให้ตรงตามราคาดน้ำสลากๆ 80 บาทได้

[] น้อยที่สุด/ไม่เชื่อมั่นเลย [] น้อย [] ปานกลาง [] มาก [] มากที่สุด

21. ท่านทราบหรือไม่ว่ากฎหมายกำหนดให้ผู้ซื้อ หรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

[] ทราบ [] ไม่ทราบ

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาหน้าสลากฯ

22. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้หรือไม่

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1) ปรับราคาหน้าสลากฯ เป็นใบ/คู่ละ 100 บาท พร้อมกับเพิ่มจำนวนรางวัล เช่น เพิ่มการออกรางวัลที่ 4 และ 5 และหมุนรางวัลเลขท้าย 3 ตัว เป็น 5 ครั้ง		
2) การจัดสรรโควตาสลากฯ ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุที่ไม่มีบ้านอยู่ ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มองค์กรสาธารณกุศลที่จำหน่ายสลากฯ จริง		
3) การจัดสรรโควตาสลากฯ แก่บุคคล คนละ 5 เล่ม (เล่มละ 100 คู่/ใบ)		
4) กำหนดจุดจำหน่ายให้ผู้ค้าสลากรายย่อยทั่วประเทศ		
5) จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งมาจัดตั้งเป็น กองทุนรับซื้อคืนสลากฯ ที่จำหน่ายไม่หมด		
6) จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งมาจัดตั้งเป็น กองทุนจัดสรรเงินสวัสดิการให้ผู้ค้ารายย่อย		
7) ผู้ค้าสลากต้องมีและแสดงใบอนุญาตขาย		
8) การขายผ่านระบบตู้-ออนไลน์		
9) การขายผ่านร้านสะดวกซื้อ		

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง ☐ อื่นๆ
- อายุ.....ปี
- สถานภาพสมรส
☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย ☐ หย่าร้าง ☐ อื่นๆ
- การมีบุตร
☐ มีบุตร ☐ ไม่มีบุตร
- ระดับการศึกษาที่สำเร็จขั้นสูงสุด
☐ ประถมศึกษา/ไม่ได้เรียน ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
☐ อนุปริญญา/ปวส./ปวท. ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
- รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน
☐ ไม่เกิน 5,000 บาท ☐ 5,001 - 10,000 บาท ☐ 10,001 - 20,000 บาท
☐ 20,001 - 30,000 บาท ☐ 30,001 - 40,000 บาท ☐ 40,001 - 50,000 บาท ☐ มากกว่า 50,000 บาท
- อาชีพ
☐ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานบริษัทเอกชน ☐ ค้าขายรายย่อย/บริการรายย่อย
☐ ธุรกิจส่วนตัว/ผู้ประกอบการ ☐ ผู้ใช้แรงงาน/รับจ้างทั่วไป ☐ นักเรียน/นักศึกษา
☐ เกษียณอายุ ☐ เกษตรกร/ประมง ☐ อาชีพอิสระ อาทิ หนายความ สถาปนิก
☐ พ่อบ้าน/แม่บ้าน ☐ อื่นๆ คือ ☐ว่างงาน

สำหรับเจ้าหน้าที่ ชื่อพนักงานสัมภาษณ์ วันเก็บข้อมูล / /
จังหวัดที่เก็บข้อมูล